R.M.I.4o
177

Eurialus és
Lucrétia

Kolozsvár
1592

TIFFEN Color Control Patches © The Tiffen Company, 2007
Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

177

Eurialuſnac és Lu=

CRETIANAC SZÉP HISTORI
AIA, MELYBEN MEG IRAT-
tatic egymáshoz valo nagy ſerelmec,
mely ſerelemből végre Lucretiá-
nac kőuetkőzéc ſőrnyű
halála.

AD NOTAM.
Időd ſép víragat, termeted ſépſéget ſűuem-
miért hiruaſtod.

NYOMTATTOT COLOSVARAT
az ò Várban. 1592. Eſtendőben.

Eurialuſnac és Lu=

CRETIANAC SÉP HISTORI AIA, MELYBEN MEG IRAT-tatic egymáshoz valo nagy ſerelmec, mely ſerelemből végre Lucretiánac kőuetkőzéc ſőrnyű halála.

AD NOTAM.
Időd ſép víragat, termeted ſépſéget ſűuemmiért hiruaſtod.

NYOMTATTOT COLOSVARAT az ő Várban. 1592. Eſtendőben.

Primapars
Prima
Prima

Soc eros ferfiat
bocec es scirolok

M. ACADEMIA
KÖNYVTÁRA

Prima pars.

SOC erős férfiac bőlczec, és királyoc ſerelem miat veſztec, Iffiac, ſép leanyoc ſoc mérges nyilai miat meg eméſztetec, Orſzágoc puſztultac, váraſoc és várac mind földre le tőrettec.

Pariſnac ſerelme Priamus Királynac birodalmát el veſzté, Troiat el tőreté, Hectort levágata, Királyt is meg őleté, Illyen ſép orſzágnac minden tartományat ellenſég kézben eité.

Egy Pogán aſſonnac ſerelme Samſonnac elmeiét meg vakita, Az ő mondhatatlan ereiét el veſzté ſemeit ki tolyata, Eomagát is végré pogánockal eggyűt az föld alà borità.

Sz. Dauidnac fia bőlcz Salomon Király Iſtennél kedues vala, De Pharao király leanyi ſerelme miat Baluánt imadà, Minden féle renden az vak ſerelemnec vagyon illy nagy hatalma.

Sokakról ſólhatnéc, kiknec példayokról lehetne tőb beſzédem, De moſt kiuáltképpen két iffiu ſemélynec ſerenczeyét éneklem, Kikben mérges vóltát igen meg mutattya az kegyetlen ſerelem.

Eggyic Eurialus, máſic Lucretia, mind az kettő ſép vala, Tűrhetetlen képpen egymás ſerelmére fel geryettenec vala, Kinec ſebes tűze miat végezetre, az eggyic meg hólt vala.

Azért moſt őt réſzre beſzédemet rólloc és ez éneket oſztom, Az elſő réſzében az ő ſerelmeknec indulattyát meg irom, Az vtán egymáſnac kűldőt leueleket más réſzében meg mondom.

Soc ſerenczéyekről és nagy őrőmekről két réſzé-

ben éneklec. Vtólſo réſzében ſörnyű halaláról az Aſſonnac beſzéllec, Ha rea halgattoc ſerelem hatalmát ebből megérthetitec.

Mikoron elősſer Senas varoſában Sigmond Czaſár ment vala, Drága kéſzülettel, czuda nagy örömmel őtet fogattác vala, S. Márta temploma mellet egy palotát néki ſerzettéc vala.

Ceremoniáknac végezéſe vtán az Templomból ki lépéc, Mentében négy aſſony egymáshoz haſonlóc, előtte meg állapéc, Azoknac ſépſégét Czaſár hogy meg látà, louáról le vgordéc.

Eo vdeie ſerént iollehet az Czaſár immár iffiu nem vala, De az buyaſágra terméſzeti ſerént, gyors és haſlando vala, A ſép aſſonyockal valo nyaiaſágban ő gyönyörködic vala.

Aſſonyoc közíben magát elegyituén fordula ſolgaihoz, Kérdi hogy ha láttác volna életekben haſonlót aſſonyokhoz, Meg halattác vgy mond az emberi ſemélt, haſonlóc Angyalokhoz.

Aſſonyoc eſt latuán, ſemeket az földre leg ottan le figgeſztéc, Semérmeteſséggel az ő ſépſ geket inkáb meg ékeſitéc, ő tekinteteckel Sigmond Czaſár ſzüét igen meg ſebeſitec.

Termettel ortzáual ruháual ezek közſt Lucretia ſeb vala, Ki még huſ eſztendőt ő ideye ſerént meg nem haladot vala, Camillac nemzete néki Menelaus méltatlan wra vala.

Ennec állapattya magasb az többinél haſa bőſéges vala, Aranyban közekben annac kötőzéſe és arany ſinű vala, Sép magas homloka ſemmi ſemergéſſel nem rutittatot vala.

Sömöldöke néki kéziy módra haſlot ſeme fekete vala, Orra ſép igyenes, tellyes roſa ſinű, piros ortzaia vala, Kalaris ſinű aiaka, feyér apro foga, ſép kiczin

ſáya vala.)

Eoruendetes ſaua, ékeſen ſolláſa tiſzteſséges tréfáya, Mindeneknél kedues, iffiaknál ſerelmes, ſokaknál nyayaſsága, Sem félénc ſem meréſz de nagy mértékletes minden dolgában vala.

Arany gyöngy és ezüſt nagy ſép drága közuec ruhaiát ékeſitic, Czaſár vduaranál nagy ſocſó emberec czak őtet emlegetic, Valahoua terül mindennec ſemei ő rea fordítatic.

Vduar népe közſte egy ſép iffiu legény Frantziabol iőt vala, Eurialus neue, kazdag nemzetſége, de közép ember vala, Harmintzkét eſztendős, ſép ékeſen iáro, tellyes ortzayu vala.

Maga viſeléſe egyenlő erkölczű, Czaſárnál igen kedues, Szolgáckal ſerſámmal, louackal, ruháckal az ő ſalláſa tellyes, De ſerelem ellen ezeckel nem lehet, azért ő győzedelmes.

Nem ſoc vdő muluán látác ezec egymáſt, felette meg kedueléc, Iollehet ſerelmét ſem eggyic ſem máſic egymáſnac nem ielentéc, De az fel geryedet tüzet ſokaiglan ők el nem fedezhetéc.

Egymáſſal ſokaig beſzéddel ſolláſſal őſſue nem férheténec, Mert mind nemzetſéggel nyeluel és ſóláſſal egymáſtol külömbeznec, Czak tekintéſſeckel és az ő ſemeckel egymáſſal beſzélhetnec.

Meg ſebeſült ſüuel fel geryet elméuel Lucretia buskodic, Wrát nem ſeretti házas voltát láttya ſüntelen gondolkodic, Sem éyel ſem nappal á ſerelem miat elmeie nem nyughatic.

Semmi gyönyörüſség ninczen en wramban ömagában aſt mongya, Gyüliöſséges ſaua, ſoc ölelgetéſſe keduetlen czokolása, lőueuén iffiunac czak tekintetí is nállam fellyeb haladgya.

Az fel geryet langot olcz meg moſt magadban ha lehet Lucretia, Vaiha ez lehetne bizony az en ſüuem

nem lenne búskodásban, De ſokatlan erő akaratom nélkül elmemet háborgattya.

Tudom mi vólna iob, de moſt az gonoſſbat kel ennékem kővetnem, iőueuén iffiuual oh en buſúlt ſűuem mi kőzem vagyon nékem, Miért hogy idegen orſágbeli ághra geryedez az én ſűuem.

Vallyon s nem adhaté vgyan ezen föld is ki keduemben leheſſen, Hogy ha en ſerelmem moſtani Wramtól illyen igen idegen, De képe termete ſép Euriałuſnac ſűntelennűl ſűuemben.

Kit nem indithatna iffiu ſép ortzáya vitézi állapattya, Ki az en ſűuemet keleténél fellyeb immár által hatta, Maid kétſégben eſem ha ő is ſerelmét en hozzám nem mutattya.

Nem tudoc mit tennem el arúlhatomé az en tiſtaſſgomat, Valamelly idegen férſira bizzamé titkomat és magamat, Ki ha meg czal engem más leánt ſeret meg, el hadgya en ágyamat.

De nem aſt mutattya ékes ábrazattya vigh és nemes erkőlcze, Valami czalárdſág, kit kellene félnem hogy ő benne lehetne, Ottan meg eskűtőm hogy en ſerelmemet ſoha el ne feleicze.

Nem félec bizonnyal minden kéſedelmet maid ki vetec ſűuemből, Az en ſépſégemet mert ő is ſereti látom tekintetiből, Vagy it marad velem vagy véle el víſſen eſmerem erkőlczéből.

Vallyon el hadgyamé Féryemet, Anyámat, az en kedues házamat, Ne engedgye Iſten hogy en czelekedgyem illyen nagy gonoſſágot, De kegyetlen Anyám gyakorta meg bántya az en vigaſágomat.

Férfi nélkül penig őremesben lennéc hogy nem Wrammal élnéc, Házam ot lehetne hól Euriałuſſal keduem ſerént élhetnéc, De viſſontag hűtem és en nemzetſégem nagy kiſſebſégben eſnéc.

Mit

Mit árthat ennékem kit ingyen ſem halloc ez kőzſégnec beſéde, Az ki hirét neuét feletteb őrűzi nincz ſemmi meréſſége, Nem vyonnan történt, és nem czak en raytam illy dolognac kezdete.

Szép Ilonát Paris ackarattya nélkül el nem vihette volna. Medeát az laſon Colchus ſigetiből el nem hozhatta vólna. Az ſokaſág kőzőt ha enis vétkezem, ſenki nem czudálhattya.

Igyen Lucretia az ő elmeyében ſokáig tuſakodéc, De à ſerelemtől minden okoſsága végre meg győzetetéc, Euriałuſnak is haſonlatos langal elmeye győtrőtetéc.

Czáſár vduarának mellette ſép háza Lucretiának vala, Más felől mellette czak közel hozzáya Euriałus ſálláſa, Vduarban mentében Aſſont az ablakról mindenkoron iól láttya.

Naponként ſép könnyű pei louan ház elől önönmagát hántattya, Czáſár elől áluán gyakorta ſemeit az ablakra fordittya, Kiből ſerelmeket már önenmaga is Sigmond Czáſár iól láttya.

Az kic aſt mondani ſoktác bizonyára ninczen abban hamiſság, Hogy à ſegényec kőſt alaczon házakban lakhatic az tiſtaſág, Drága palotákban ſemérmeteſséget nem tarthat az kazdagſág.

Valaki ſűntelen kedue ſerént lakic, ſűntelen ſomiuhozic, ielen valót meg ún, meg tiltot dologra gyakorta igyekőzic, Mert az iò lakáſtól az gonoſſ keuánſág inkáb fel geryeſtetic.

Igyekőzic vala ſerelmét ki vetni ſűuéből Lucretia, Kiért ő házában hogy aſt meg ólthatnà be rekezkedic vala, De mihent meg látà az meg alut ſikra nyonnat fel lobbana.

Gyakran gondolkodic kinec nagy ſerelmét bátrā meg ielenthetné, Mert az titkon valo lang az ő elmeiét

iét ſockal inkáb égetne, Wra ſolgai kőſt vala egy vén ember kinec Soſias neue.

Német nemzetſégből igen iámbor és hiű ſolga Soſias vala, Ennec az ő titkát illyenképpen Aſſon megielentőtte vala, Mikor nagy ſereggel az ő háza mellől Czaſár be megyen vala.

Tekinczed Soſia mely igen ſép iffiac az Czaſár környűl vadnac, Mind ez vilag ſerént ezekhőz haſonlóc bizony nem találtatnac, Ruháckal ſerſámmal termettel ſépſéggel mindent fellyűl haladnac.

Vaiha az Wr iſten wrat ezzec kőzzűl nékem engedet vólna, Kinec ſépſégeket ha moſtan nem látnám ſoha nem hittem vólna, De mond meg ennékem ha mely ezek kőzőt iſmeretedben volna.

Sokat ezek kőzzűl iſmerec aſſonyom à ſolga igy felele, De az Frantziabol valo Eurialuſt kérdi hogy ha iſmerne, Soſias aſt monda az ő aſſonyánac hogy aſt is iól iſmerne.

Sóla Lucretia tudő iámborſ́ágod hogy nem mődod ſenkinec, Meg vallom tenéked fel geryedet tűzét ehez nagy ſerelmemnec. Ielenczed meg néki kérlec hozzà valo ackarattyát ſűuemnec.

Felele à ſolga, mit halloc te tőlled gonoſſ́ág ez aſſonyom, Nem hogy meg műuelném, de czak ſűuembenis bizony be nem bocźtom, Az en vénſégemre hídgyed en wramat ſoha el nem arulom.

Inkáb ezen kérlec tekincz meg nemzeted győzd meg te ſerelmedet, Moſt még igen könnyen az wyőnan indult tűzet meg enyhítheted, Ki hogyha fel geryed, ſemmi oruoſsággal eleít nem veheted.

A ſeretet ſockà titkon nem maradhat, mert ómaga ki teryed, Ha Wrad meg tudgya gondold meg erkőlczét mit czelekedic veled, Monda Lucretia, halgas en wrammal, ſűuemet ne rettenczed.

Ki

Ki haláltol nem fél meg hídgyed Soſias nem retteg más dologtól, Valamit en ream hozand à ſerencze el kel ſenuednem attól, De meg nem ſűnhetem igazán meg vallom az en kéuánſ́ágomtól.

Mit veſted magadat felele Soſias ſégyenited nézeted, Czak tenéked léſen te nemzetid kőzőt paráznа aſſon neued, Gondolatod kedig ſoc őrző ſemektől talám véghez ſem vihed.

Melleted vén anyád, féryed, és leanyid ſűntelen veled vannac, Wram háza népe és iámbor ſolgai tőlled el nem táuoznac, Ha ezék halgatnac az kőuec is reád és az aytóc kiáltnac.

Ha ſenki tenéked őrződ nem volna is tudgya Iſtẽ dolgodat, El nem ſenuedi ő hogy ha el nem hagyod gonoſs gondolatodat, Gondold meg wradat ne rutícz magadat tarcz meg tiſtaſ́ágodat.

Felele az aſſony aſt igazán mondod ſerelmes attyámfia, De az wralkodo meg dűhőt ſerelem ſűuemet háborgattya, Tudván az gonoſra ackaratom ellen hányat homloc indittya.

Nagy ſokat magamban rolla gondolkottam elle ne tuſakottam, De nem volt mit tennem feyemet immáron aláya holdoltattam, Kérlec ne hadgy engem légy ſegitſég ebben az mit moſt reád biztam.

Nagyot foházkodéc Soſias aſt haluán monda Lucretiánac, Az en gondban fárat vén feyemért ſóloc néked mint aſſonyomnac, Ne veſesd hiredet enyhícz meg elmédet tarcz meg neuét Wradnac.

Meg fogadom ſódat nem hagyom meg moſt el en ſemérmeteſſégem, Meg győzem halállal az en ſerelmemet hogy ha el nem reithetem, Vaſſal vagy méreggel en tiſtaſ́ágomat talám meg őrűzhetem.

Igen meg rettene Soſias eſt haluán monda hogy nem ſenuedem, Sóla Lucretia ha en el végeſtem te

B meg

meg nem tarthatz engem, Erre ſoc fő Aſſony emberec példáya vit és vezérel engem.

Látuán eſt à ſolga hogy az ő beſéde ſemmit nálla nem foghna, Monda életére hogy nem mint hitére már nagyob gongya volna, Fogada hogy mennél hamaráb találna, Eurialuſnac ſólna.

Ezzel fel geryedet elmeyét Aſſonnac io reménſégre viué, Az ő fogadáſát czak ſóual igiré de be nem tellyeſité, Hogy halogatáſsal aſſonnac ſerelmét ő meg kiſsebíthetne.

Nagy ſoc ideiglen aſſonnac ő ſűuét reménſéggel táplalà, De hogy hazugſágban immár ne maradna az iffiuhoz indula, Oh melly igen ſeret egy aſſony tégedet őneki czak eſt mondà.

Kérdezkedéſsére annál többet néki Soſiás nem fele, Eurialus őtet, honnat ió, s ki vólna ingyen meg ſem eſmeré, Hogy ſép Lucretia kűlte volna hozzà, ſoha aſt ő nem vélé.

De à ſerelemnec kemény nyíla ſűuét által hatotta vala, Semmi nyugodalma ſem éiyel ſem nappal őnékie nem vala, Titkon valo langtól belől az ő ſűue meg eméſtetic vala.

Régi erőſségét iól tuduán magában igen czudállya magát, Sidalmazza ſűuét hogy el hatra volna előbbi okoſságát, Mert à ſerelemnec érzi ömagában győzhetetlen hatalmát.

Eſt mongya magában moſt tudom mi légyen az ſerelemnec tűze, Kiben nagy rettegés nagy ſoc gondolkodás rőuid annac élete, Nem tuſakodhatom mint eſemben véſem ſemmiképpen ellene.

Illíc en hozzám is az mitől magokat Királlyoc ſem ohattác, Sem bőlcz Alexander ſem az erős Samſon el nem táuoztathattác, Sőt ámaz igen bőlcz Ariſtoteleſt is ſentnec it nem találtác.

Hercu-

Herculeſről mongyác hogy kardgyát le vetuen, guſallyat vőt kezében, Hogy ſeretőyénec illy engedelméuel leheſſen iob keduében, Noha önálánál erősb vitéz nem vólt ez föld kerekſégében.

Terméſettől vagyon hintetuén ſiuſinkben az ſerelemnec magua, Vadac és madaroc féne Oroſlánoc vannac ő hatalmába, Tengerbeli halac vizben ſem lehetnec miatta bátorſágba.

Iffiákat ő bírya véneknec meg alut ſűueket fel emeli, Mindeneket meg győz és ſokatlan tűzzel à ſűzeket égeti, Hát mit erőlködem termeſetem ellen moſt en is igyekezni.

Ezeknec vtánna módot keres vala ki által el végezné, Niſus egy baráttya è féle dolognac, czuda okos meſtere, Gyorſan egy vén aſſont fogadà ki illyen leuelet néki vinne.

Secunda pars.

Non potuere diu validum cohibere furorem
Prodidit incenſas charta manuſq; faces.

KEoſſönetem vtán iráſomban néked egeſséget kéuánoc, Hogy ha vigaſtaláſt és io reménſéget én te nállod találoc, Mert mind egéſséget és mind reménſéget en czak te tőlled vároc.

En magamnál immár Lucretia téged ſockal inkáb ſeretlec, Velem te magad is eſedben vehetted melly igen kedueltelec, Meg ſebhet ſűuemnec ſoc fohászkodáſi bizonſági lehetnec.

Tudom temagad is gyákorta iól látod az en ábrazatomat, Netalám ſántad is hogy láttad ſememből

ſoc könyhullatáſſimat, Kęrlec ved io neuen ha meg nyitom nęked moſt az en titkaimat.

Az te nagy ſépſéged kedues ékeſéged moſt meg fogot engemet, Moſt véſſem eſſemben ſerelem mi légyen hogy en látlac tégedet, Te az Cupidonac birodalma alà hóldoltatál engemet.

Sokat erőlköttem meg vallom tenéked hogy eſſt el kőrűlhetném, De nagy ſépſégettől ékes termetettől igen meg győzetetem. Már te rabod vagyoc fényes ſemeidtől mert en meg kötöſſtetem.

Nem lehetec immár ſoha enmagamnac többé birodalmában, Eletem, halálom és gondolkodáſom vagyon te hatalmadban, Mind éiyel ſmind nappal tégedet kéuánlac várlac az en ágyamban.

Temagad tarthatz meg, czak te veſſthetzelis, válazd el moſt eggyiket, Tégy válaſt ennékem hogy te iráſodból értheſſem meg elmédet, Beſſéddel is ne légy moſtan kűlömb hozzám mint látom ſemeidet.

Nem nagy dolog hidgyed oh ſép Lucretia tőlled az mit keuánoc, Elég léſſen nékem ha egy nehány igét en te veled ſólhatoc, Az en leuelemben tőlled ennél többet bizony en ſem keuánoc.

Eſſt ha meg engeded bodog ember léſſec, ha meg tartod el veſſec, Immár hűſégedre biztam en magamat, kit felette ſeretec, Légy io egéſségben oh en édes lelkem, talám veled lehetec.

Peczét alat gyorſan az leuelet ottan Lucretianac küldé, Az önön házában ſerencze vgy adà czak egyedűl találа, Kitől hoſſta vólna, annac kéuanſágát hűſéggel meg ielenté.

Gonoſſ hire neue ez aſſſony embernec egéſſ Várasban vala, Hogy eſſt kűlte hozzà oly nagy kiſſebſégnec ſép Lucretia tartà, Miczoda tégedet hozot en házamhoz gonoſſ aſſſony, aſſt monda.

Tiſſte-

Tiſſteſséges ſemélt álnac beſſédeddel hogy mérſſ meg kéſérteni, Nemes aſſſonyoknac hogy méred ſzokat te meg ſégyeníteni, Iſſiaktól leuelet vndoc aſſſony ember hogy mérſſ nékem mutatni.

Ha tiſſteſségemet és iſſiuſágomat moſt meg nem tekinteném, Leuelet ſenkinec ſoha nem hordoznál veled aſſt czelekedném, Mennyel azért tőllem mingyáit leueleddel gonoſſ aſſſony en tőllem.

Az vagy ad kezemben had égeſſem mind el álnoc iratáſodat, Temagad ſies el migh wram meg nem lát ne vſſe meg hátadat, Többé ſoha ne lásd gonoſſ aſſſony ember az en abrazatomat.

Az leuelet kapà ſaggatà tapoda az hamuban beueté, Kire az vén aſſſony tuduán aſſſonyoknac illy erkőlczét felele, Meg boczás aſſſonyom mert nállad kedueſnec eſſt az en ſűuem vélte.

Ha aſſt nem engeded kitől hozzád iőttem hogy iſmet ahoz tęryec, Sódat meg fogadom, de meg lásd hogy kitől engem moſt hozzád kűltec, Gyorſan viſſſatére és io reménſéget vűn az iſſiu legénnec.

Légy nagy vigaſágban vitéz Euriale igen ſeret tégedet, Hogy nem mint te őtet látom ſockal inkáb kedueli ſépſégedet, Sépen meg oluaſa igen czokolgatà mind az te leueledet.

Nem lőn vreſsége hogy válaſt tehetne moſt az te iráſodra, De el nem mulattya hamar ir tenęked iſmet keuánſágodra, Vén aſſſony ki iőue iſſiu ſoha többet reáya nem találа.

Az el ſackadozot papiroſt viſſſontag Lucretia fel ſedé, Mindenic darabyát leuélnec viſſſontag hellyére helyheſſteté, Ezerſſer oluaſà igen czokolgatà ladayában be téué.

Leuélnec hol eggyic hol máſic darabya ſűuét igen furdallya, Végez: magában hogy ő akarattyát az lſ-

ſiunac meg irya, Ezen igéckel irt leuelet vitéznec kőuet által boczátà.

LVCRETIA EVRIALO.

Had el ne reménlyed az mit meg nem nyerhetz Euriale ſűuedben, Leuéllel kőuettel ne ſércz meg engemet io hiremben neuemben, Hidgyed hogy nem találſ azok kőzőt engem az kit gondolſ elmédben.

Nem vagyoc bizonnyal iffiu Euriale kinec moſtan alitaſ, Hogy keritő aſſont tiſteſségem ellen en házamhoz boczátaſ, en életem tiſta, keres más ſeretőt mert engem meg nem czalhaſ.

Egyebeckel ély vgy az mint néked tettzic, de en tőllem el ſűnnyél, Semmit ne kéry tőllem leueleid által illyen vakmerőſéggel, Tudod hogy nem mélto ember vagy en hozzám, azért légy egéſséggel.

Iollehet keménnec tettzéc ez az leuél iffu Eurialuſnac, Mert kűlőmbez vala előbbi ſauától az el kűldőt aſſonnac, Mind az által arra vtat nyita néki irhatnánac egymáſnac.

Hűn az kőuetnek is kit ſép Lucretia hozzáya kűldőt vala, De igen buskodic hogy az Olaſ nyeluē ő ſólni nem túd vala, A ſeretet ezben igen gyorſan téué mert hamar meg tanula.

EVRIALVS LVCRETIAE.

Néki meg felele inté arra őtet rea ne haragonnéc, Mert iőueuény léuén nem tuttam ki legyen kiuel leuelet kűldéc, Tiſteſség kereſő ſerelem lőn oka hogy en tenéked irnéc.

Bizonnyára tudom oh ſép Lucretia ſemérmeteſſégedet, Nem moſtan hallottam kit inkáb ſeretec az te tiſtaſágodat. Hidgyed hogy gyűlőlec en is Lucretia ſemtelen aſſonyokat.

Fellyeb valo ioſág ſemérmeteſségnél nincz az aſſonyállatban, Mert à ſép abrázat változando ioſág

és

és vagyon el mulásban, Kihez ha nem iárol à ſemérmeteſség, ninczen diczíret abban.

Azért ſerettelec azért tiſteltelec mindeneknec felette, olly dolgot nem kérec ki miat kiſsebbűly te hiredben neuedben, De mit iráſomból elmed meg nem érthet beſédem meg ielencze.

Az leuéllel eggyűt drága aiándékot Lucretiánac kűlde, Kéré ne mulatna, hanem leuelére mingyaráſt válaſt tenne, Nem ſoc vdő muluán à ſép Lucretia néki igyen felele.

LVCRETIA EVRIALO.

El vőm leueledet, nem panaſolkodom már az te kőuetedről, Nem nagyra bőczűllem à mit nékem irtál hozzám nagy ſerelmedről, Mert ſokan ſerettec heában engemet, példát vehetz azokról.

Hogy beſélhes velem en tőllem nem lehet, ſőt vgyan ſem akarom, Ha Fetske nem lehetz egyedől en tőlled bizony nem találtatom, Hogy ha akarnámis őrzőktől és magas házaktól meg tiltatom.

Aiándékid vőttem mert az ő ſép miuec engem győnyőrkőtetnec, Im egy gyűrőt kűltem hogy éretted nállam heában ne legyenec, Te aiándékidnál nem keueſſebbet ér, Iſten legyen már veled.

EVRIALVS LVCRETIAE.

Bőueb ſóual válaſt Eurialus ira à ſép Lucretianac, Nagy őrőmem vagyon hogy véget vetettél panaſolkodáſidnac, De hogy ſerelmemet keuéſre beczűllőd az oka bánatimnac.

Tudom hogy nagy ſokan tégedet ſerettec, de igy mint en nem éghtec, Talám te nem hiſed mert ſemmi hellye nincz te nállad beſédemnec, Ha veled ſolhatnéc bizonyára nállad vtállatos nem lennéc.

Vaiha ideiglen Fetskéue lehetnéc az mint temagad irod, Iollehet Balháua őrőmesben lennéc, nem

tennéd

tennéd be ablakod, Aſt en nem vgy bánom hogy nem ſóllaſ velem, mint aſt hogy nem akarod.

Semmit en egyebet hanem te elmédnec io ackarattyát várom, Ha lehetne tőlled miért Lucretia hogy nem ſóllanál velem, Kinél iob ackaród ez világon ninczen miért vtálſ meg engem.

Ha aſt paranczolod hogy à tűzre mennyec abban is en engedec, Legyen ackaratod ha módod nem lehet hogy en te veled legyec, Az alkolmatlanſág hogy ha ál ellened abban enis engedec.

Változtásd meg ebben kérlec Lncretia az te akaratodat, Heában valónac az hól mondod lenni az en fáratſágomat, Nem illic te hozzád illy nagy kegyetlenſég, meg hidgyed az en ſómat.

Légy ſilidgyeb hozzám ha éltem akarod immár te ſeretődhőz, Mert ha vgy beſélleſ ackaratom nélkűl ember őldőklő léſeſ, Hogy nem más fegyuerrel, kemény beſédiddel te kőnnyebben el veſthetz.

Semmit en te tőlled tőbbet nem kéuánoc, hanem hogy engem ſeres, Ebben nem találhatz ſemminémű okot kit en ellenem vethes, Ettől nem tilthatnac kic őrűznec téged hogy engemet ne ſeres.

Bodognac alitom magam ha aſt mondod hogy te ſeretz engemet, Ackarom hogy vetted el aiándékimat és nem ſegted keduemet, Ne talám azok is eſedben iutatnac valamikor engemet.

Ióllehet nem nagyoc vóltanac de talám ezek ſockal kiſsebbec, Kiket ez leuéllel eggyűt én tégedet moſtan wyonnat kűldőc, Czak te ſeretődért ezeket ne vtáld rőuid nap tőbbet kűldőc.

Az mely arany Gyűrőt ennékem kűldettél vyõbol ki nem eſic, Gyakor czokoláſsal te hellyeted tőllem à meg neduesſitetic, Légy egéſségben már, igy az en ſűuem is tőlled vigaſtaltatic.

Gyakor

Gyakorta egymáſnac illyen leueleket irogattanac vala, Végre Lucretia az ő nagy ſerelmét megtelentőtte vala, Kiről egy leuelet ezen értelemre Eurialuſnac ira.

LVCRETIA EVRIALO.

Eorőmeſt akarnéc vitéz Euriale en tenéked engedni, Az en ſerelmemben az mint tőllem kéred abban réſeſſé tenni, Mert te nemzetſéged és ékes termeted tőllem aſt meg érdemli.

Igen tettzic nékem az te nagy ſépſéged és kegyes tekintetőd, De nem léſen iómra ha enis kőuetem az te nagy ſerelmedet, Eſmerem magamat nem tarthat ſerelmem nagy mértékletesſéget.

Tudom hogy ſockáig az mint hallom ide az Várasban nem iőhetz, Ha iatékban eſűnc houa legyec oſtán mikoron el menendeſ, El nem maralhatnéc aſt álitom penig hogy veled el nem vihetz.

Sokaknac példai rettentnec engemet az te nagy ſerelmedtől Kic el hagyatatoc ſerelem ideyén idegen emberektől. De az tőbbi kőzőt kiuáltképpen az mit hallottam ezek felől.

Mikoron az iaſon Colchus ſigetében az nagy Sárkánt meg ölé, Es az arany gyapyat az ő vén attyához Gőrőg orſágba viué, Medeát meg czalà kinec ſegitſéget ackor dolgában kére.

Meg őletet vólna Cretában Theſeus az nagy Minotauruſtol, Hogy ha Ariadne tanaczából meg nem ſabadult volna attól Egy puſta ſigetben hagya ő agyában kit el hozà attyától.

Igen meg czalatéc Dido Aeneaſtol az őnőn vendégétől, Mikor be fogadà vgy mint futot embert Troia veſedelméből, Mind okot s mind fegyuert halálra talála az idegen embertől.

Kűlső ſerelemben nagy ſoc veſedelmet ſokſor

hallot

hallottam lenni, Azért nem mérem most álnoc ſerẽczére az en feyemet vetni, Sárnyas à ſerelem félec veled eggyût hogy el kezd repülleni.

Nektec férfiaknac à ſerelem ellen erősb elmetec vagyon, Az aſſonyállatoc ſerelme meg hidgyed halálban vetue vagyon, Nem czak ſeretnec ők hanem dühösködnec mindennél nyiluán vagyon.

Ha társot nem talál ninczen retteneresb az mi ſeretetönknél, Mert ha fel geryedünc hirünc hátra vetuén nem gondolunc ſemmiuel, Nincz más oruoſságunc hanem czak hogy legyünc mi az mi ſeretönkel.

Az mi táuol tölünc aſt mi ſockal nágyob buzgoſſággal keuánnyuc, Czak hogy buyaſigunc leheſſen minékünc halálunkat ſem bánnyuc, Az mi életünket és az mi hirünket czak ſemminec álitryuc.

Nemes ſemély házas gazdag aſſony vagyoc iob azért moſt ennékem, Azte ſerelmedet ki nem álhatatos ſiuemből el ki vetnem, Ne legyec Sapphonac ſe Philiſnec társa, moſtan el kerülhetem.

Kérlec azért téged ne keuánnyad hozzád moſtan en ſerelmemet, Olcz meg magadbanis hogy ha lehet tölled az fel geryedet tüzet Aſſonyállatoknál erősb az férfiu azért tölled meg lehet.

Ha ſeretz engemet miért igyeközel az én veſedelmemre, Az io ackarattal az te keuánſágod nyiluán nem férhet egybe, Te aiándékidért egy drága kereſztet kültem, légy egéſségben.

Veſteg nem lehete vitéz Eurialus hogy az leuelet látà, Mert wyonnan irot beſéd az ő ſiuét felette fel geryeſté, Azért illyen ſóual ſép Lucretiánac irt leuelet ereſté.

EVRIALVS LVCRETIAE.

Oh en édes lelkem te ſép Lucretia légy nagy io egéſſégben, Ki keués méreggel vigaſztáláſt kültél ennékem

nékem leueledben. Mely mérget mingyaráſt el vehetz en tőllem ha léſſeſ velem ſemben.

Az tennen gyürőddel meg peczétlet leuél mikor kezembe iutà, Sokſor meg oluaſom és meg czokolgatám de máſra inteſſabban, Hogy nem mint en hozzám valo ſerelmednec keuénſága mutattya.

Azon kérſ engemet hogy ne ſereſſelec mert ártoc azzal néked, Idegen férfinac hailando ſerelmét te mert nem kőuetheted, Meg czalt aſſonyoknac példáitól irod hogy te feyedet félted.

Olly igen ſép móddal és drága igéckel iráſod ékeſited, Hogy azockal inkáb az en ſerelmemet te reád fel geryeſted, Elmednec nagy vóltát czudáltatod inkáb hogy nem el feleiteted.

Vallyon ki gyülölne ſeretőyét azért hogy bölczeſségét látnà, Ki ha hagyirani ſerelmem akartad ne mutogatad volna, Te tudományodat es bölczeſségedet titkolnod kellet vólna.

Illyen iráſoddal nyiluán meg nem ólted az en ſiuemnec tüzét, Mert mikor oluaſom az te leuelednec czudálom ékeſségét, Inkáb fel geryeſted hogy te ſépſségednec látom nagy bölczeſségét.

Sépſség és bölczeſség io erkölcz ékeſség ſeretetnec tégedet, Mongyad az kőuecknec hogy változtaſſác meg az ő terméſeteket, Fordicz meg vizeknec folyáſit vgy enis el feleitlec tégedet.

Mikor à fényes nap ő keleti félé az eghen viſſa fordúl. Mikoron az hegyec hótól vreſednec és az erdőc vadaktól, Az en ſerelmem is el idegenedic ackor Lucretiától.

Az mint te alitod hidgyed nem olly könnyű dolgoc az férfiaknál, Az fel geryet langot hogy ők meg ólthatnác hamaráb aſſonyoknál, Sőt némellyec mongyác hogy ebben erősbec leanyoc férfiaknál.

De nem tusakodom mostan sokat erről térec en beßédemre, Sükség hogy felellyec à te leuelednec mindenik cikellyire, Kiuáltképpen à hól soc példákat hozuán ßőlaß iőueuényekre.

Egyenlő vétec az mind az férfiakban s mind az aßßonynépekben, Az mint elő hanyád nagy fris beßédeckel te ékes leueledben, Sokan aßßonyoktól férfiac kőzzül is meg czalattac éltekben.

Priamusnac fiát Troillus hertzeget az Briseis meg czalà, Iffiu Deiphobust Paris vtán à ßép Ilona el arula, Az őrdőnges Circe az ő ßeretőyét barommà változtatà.

Méltatlã dolog ez ha keuésnec vétkét mindenekben alittyác, Ezec példaiból az iőueuényeket ha mind czalárdnac mongyác, Mennyi aßßonyállat vagyon ez világon gyűlőségben hozhattyác.

Illik hogy azoktól példát vegyűnc az kic meg nẽ czalatkoßtanac, Mint Antoniussal à ßép Cleopatra végig meg marattanac, Nem ßükség hogy mostan tőbben ezec kőzzül elő ßamláltassanac.

Ertem hogy oluastad à bőlcz Ouidius kőnyuében irt verseket, Kiből meg értheted az Görög iffiaknac idegen ßerelmeket, El hattác érette ßéles orßágokat, házokat, nemzeteket.

Ezen kérlec téged lelkem Lucretia hogy ne gondold azokat, Az kiknec éktelen dolgoc ellenzené az mi gondolatunkat, Kic igen keuesen találtatnac ha meg ßámlálod is azokat.

Nem azért keuánlac hogy tőlled el vállyam hanẽ hogy ßeresselec, Eltemben nálladnál ez világon tőbbet bátor ne ismerhessec, iőueuénnec ne mongy mert az akaratom hogy itualo lehessec.

Ot lehet en házam valahól te léßeß ßerelmem Lucretia, Hogy ha ideiglen el tauozandomis sietuén iőuec haza, Dolgaimat ßépen hogy el végezhessem megyec Német orßágba.

Tudom hogy találoc alkolmatosságot it meg maradásomban, Soc dolgai vannac el mulhatatlanoc Czáßárnac ez orßágbã, Azoknac gongyokat magamra fel véßem maradoc ez várasban.

Ha penig igy sem fogh kőuetségen iőuec ide Hetruriábán, Auagy az Czáßárnac helly tartoya léßec ebben az tartományban, Hißem hogy meg nyerem mert en kedues vagyoc Czáßárnac vduarában.

Semmit ne fély azért én győnyőrűségem, ßűuem es reménségem, Mint en lelkem nélkűl bizony nálad nélkűl nem lehet en életem, Kőnyőrűly en raytam mert miképpen az hò naptol meg eméßtetem.

Tekincz meg munkámat és gyakorta valo nagy sanyaruságomat, Ves véget immáron te soc kénzásidban halazd el halálomat, Mind éyel s mind nappal soc ehezésimet tudod vigyazásimat. vigyazasim

Látod abrázatom nagy ßerelmem miat melly igẽ meg hiruadot, Alig tarthattya már lelkemet en testem anyira meg fáradot, Sűleid gyermekid meg őltem volnais igy álhatnád boßßudat.

Ha te igyen bűntetz engem ßeretődet vallyon mit miuelß azzal, Ki raitod boßßut tőt vagy az ki teneked volt valamiben kárral, Bizony ehez képest el ßenuedhetetlen haragod léßen azzal.

Oh en ékessęgem, oh en vigaságom, ßerelmem Lucretia, Végy be te keduedben hogy az en ßűuemet az kin ne sanyargassa, Ha ßeretz engemet gyorsã ird meg nékem, è ßűuem keuánsága.

Sabad legyen immár nékem aßt mondanom hogy en te ßolgád vagyoc, Nám az iámbor és hiű ßolgákat ßeretic Czáßároc és Királlyoc, Noha minden féle rendet fellyűl múlnac ezeknac méltoságoc.

Légy io egéſségben és io ſerenczében oh en gyönyörűſégem, Te vagy reménſegem, félelmem ſerelmem ez világban életem, Légy io keduel hozzám, és io ackarattal, és vgy tarthatz meg engem.

Mint az erős tornyot mikor kűuűl nézed győzhetetlennec tettzic, De ha nagy kosockal erdeknie kezdic igen hamar meg tőric, Azonképpen aſſony iſſiu beſzédétől naponként győzettetic.

Sorgalmatoſságát ő ſeretőyénec hogy iol eſében vőué, Négyed leuelében el titkolt ſerelmét nyiluábban meg ielenté, Illyen leueléuel Eurialus, ſűűit ſertelen fel geryeſté.

LVCRETIA EVRIALO.

Immár bizonyára tőbbé te ellened en nem tusakodhatom, Te nagy ſépſégedet az en ſerelmemben, réſzetlenné nem hagyom, Meggyőſted immáron en erős elmémet néked meg hodoltatom.

Oh en ſegény feyem hogy el vőm előſer az te leueleidet, Ez lőn oka nyiluán hogy veſzedelemre vettem életemet, Hogy ha az te hired és okos tanáczod meg nem ſegil engemet.

Tarcz meg Euriale az te fogadáſod kit leueleidben irtál, Ha ſerelmed alá tudatlanſág miat már engemet haitottál, Ha el hadnál bizony mindeneknél feneb gonoſz árulo volnál.

Könnyű meg czalnatoc à ſegény eggyűgyű aſſonyiállatokat, Segénb annál néktec meg nem tartanatoc az ti fogadáſlokat, Azért ha nem léſzeſz állando ielencz meg az te ackaratodat.

Hellyén meg az dolog meg változtathattyuc az mi kéuánſágunkat, Az mit meg kel bánnunc igen oralmazzuc moſtan attól magunkat, Végét meg kel látnunc hogy félbe ne hadgyuc mi el kezdet dolgunkat.

Aſſonyember vagyoc en keueſet tudoc tennen-

magad

magad iól tudod, Reám és magadra hogy ha férfi vagy te legyen néked nagy gondod, Immár tiéd léſzec hogy ha fogadáſod és hited meg tartandod.

Eſt en nem műuelném az te hűſégedben ha moſtan kétes vólnéc, De bizom te benned hogy őrőcké bátran neued által élhetec, Iſten légyen veled, en gyönyörűſégem vezére életemnec.

Tertia pars.

Quam vir, quam mater, quam ianua firma tenebat
Artibus eſt tandem fœmina victa ſuis.

ENnec vtáña is nagy ſoc leueleket egymáſnac küldezénec, Mind eggyic ſmind máſic olly nagy buzgoſággal egymáſnac felelénec, Mert mind az kettőnec czak az keuánſága hogy eggyűt leheſſenec.

Felette neheznec és lehetetlennec ez dolog tetzic vala, Mert ſoha egyed űl ſem kűűl ſem belől Lucretia nem vala, Wra Menelaus ſoc őrző ſemekre mert őtet bizta vala.

Az Olaſoc kőzőt igen el teryedet vétec ez mindeneknél, Hogy feleſégőket ſockal inkáb őrzic mind aranynál ezűſtnél, Eſekben nem véſic hogy nagyob bolondſág ſemmi nem lehet ennél.

Az meg tiltot dolgot az aſſonyemberec ſockal inkáb keuánnyác, Az mit akarſz bánnyác az mit te nem akarſz viſzontag aſt keuánnyác, Keuesben vétkeznec ha valamenyire ſáyokra boczátandgyác.

Mint az verőfenyen mely könyű egy ſereg balhat meg őrűzni, Sinten ollyan könnyű akarattya nelkűl aſſót meg oltalmazni, Czak heában őrzic az ki önön maga nem akar tiſztalenni.

Seli-

Sselidithetetlen mindenec meg hidgyéc vad az aßßonyiállat, Kit semmi őrűzőt sem penig meg tiltás soha nem zabolázhat, Mert ő az őrzőket sockal inkáb őrzi, olly igen okos állat.

Ott egy iffiu legény attyafia vala, à ßép Lucretiánac, Kitől leueleket gyakorta küld vala bátran Eurialusnac, Mert ßerelmét ennec meg mondotta vala mint hiű attyafiánac.

Ennec lako hellye Lucretia annya házához közel vala, Oda Lucretia annyát látogatni gyakorta megyē vala, Azért ily végezést ők egyenlőképpen azzal tőttenec vala.

Mikoron az annya ßép Lucretiánac à Sent egyházban menne, ő kamorayában ackor Eurialust iffiu be rekeßtené, Annyát mint ha látni Lucretia menne, Eurialussal lenne.

Két napot hagyánac kic eßtēdőnélis hoßßabaknac tettzénec, De it à ßerencze semmit nem ßolgalà az ő végezéseknec, Meg értuén vén aßßony, iffiat ki rekeßté napyán az végezésnec.

Nagy ßomorusságos kóuetséget iffiu monda Eurialusnac, Látà Lucretia hogy ki nyilatkozot álnoksága dolgánac, Monda hogy oly vtat keresec, nem álhat ellene anyám annac.

Egy Pandalus neuő sogora féryénec ot az várasban vala, Ennec is titkait à ßép Lucretia meg ielentőtte vala, Mert az fel geryedet lang ő elmeyében meg nem alußic vala.

Aßt izené titkon ő ßeretőyénec hogy azzal barátkoznéc, Mert az io erkőlczű és az ő dolgában hiű embernec látatnéc. Ez által őnékic ßemben lételekbe mod és vt találtatnéc.

De nem tettzic vala ez Eurialusnac hogy titkát arra biznà, Menelaus kőrnyűl ßűntelen forgodni kit ßeme

ßemeiuel látnà, Mert igen fél vala ne talám valami czalárdság abban volna.

Tanáczkozás közben Eurialus arra Czáßártól válaßtatéc, Koronázattyáról végezne Pápáual Romában be küldetéc, Melly kőuetség nékic ßép Lucretiáual igen nehéznec tettzéc.

De nem lőn mit tenni mert raita Czáßárnac kemény paranczolattya, Két egéß holnapig az Czáßár dolgáért ő Romába mulata, Addég Lucretia siralmas ruhában sőtét házban vlt vala.

Mindenec czudállyác de nem tudgyác okát ő ßomorusságánac, Soha vigaságat nem láttác őnéki, mint egy őzuegy aßßonnac, Vgy tettzic őnęki ha fogyatkozása volna az fényes Napnac.

Az ő háza népe látác hogy fekűßic ßűntelen ő agyában, Betegnec alittyác mert soha az előt nem volt ily nagy bánatban, Nagy soc oruosságot keresnec őnéki vannac nagy buskodásban.

Senki neuetségét nem látta őnéki sem ágyából fel kőltét, Miglen Eurialus eleiben hallà Sigmond Czáßárnac mentét, Mint egy mély állombol ottan fel serkene hogy halla iőuetelét.

Le veté magárol aßßony gyáß ruhayát ékesen fel őltőzéc, Házánac ablakit ő mind fel nyitatà ßűuében meg változéc, Kit hogy láta Czáßár Euriale monda, ne tagad à mit látéc.

Senki Lucretiát te táuul létedben itkűn soha nem láttà, De hogy te meg iőttél láttyuc immár fel kőlt piros haynál czillaga, Mint hogy az hurútnac à ßerelemnec is nincz semmi reitec háza.

Tréfalß te en velem Czáßár az mit ßollaß Eurialus aßt mongya, Nem tudom mi légyen az miről nékem ßolß Czáßár előt aßt mongya, Az te louaidnac nyeritése inkáb őtet fel serkentőtte.

Ezeket meg monduán titkon Lucretiát azért ő tekinteli, Es el feletkőzuén az ő ſép ſemeit néha rea figeſti, Meg iőtele vtán czak intéſſeckel lőn ő elſő kőſőneti.

Egy nehány nap mulua Niſuſnac nagy gongya Eurialuſra vala, Piatzon meg nézé mely Menelauſnac czak háza mellet vala, Honnat ablakára ſép Lucretiánac tekintet lehet vala.

Kufárt ayándéckal ot meg engeſtelé monda Eurialuſnac, Ez ablakrol ſinét minden nap láthatod te ſerető matkádnac, Vala egy ſűkſég hely czak három ölnire ellenébe ablaknac.

Innen Eurialus ſoc ideig néze ſokaig várakozéc, Ha történet ſerént aſſony arra iőne kiben meg nem czalatéc, Nem ſoc vdő muluán ielen az ablakon Lucretia láttatéc.

Két felé tekinte monda mit czináſſ it ſerelmem Lucretia, Houa mégy maradgy meg oh en két ſemẽnec ékes világoſsága, Tekincz ide reám oh en ſegitſégem lelkemnec vigaſsága.

Vagyoc Eurialus néz meg ſemeiddel az te ſerető mútkád, Te vagyé ſerelmem vayha ſemeiddel az en ſűuemet látnád, Moſt ſolhatoc veled de meg ölelnélec hogy ha feyed haithatnád.

Eurialus monda nem nehez dolog ez, maidan meg czelekeſſem, A itódat zárold be miglen az laitoryát az ablakra fel téſſem, Szerelműnc őrőmét ſocka halogattyuc az mint eſſemben véſſem.

Ha éltem ackarod monda ne műueld aſt mert az nem iónkra vagyon, Innét iob kéz felől tudod hogy ennékem gonoſ ſomſédom vagyon, Sőt az Kufárnac is bizonyára nallam keués hitele vagyon.

Innét beſſélhetűnc de más vtat nękűnc arra kel válaſztanunc, Eurialus monda halálom az látás és az mi beſſélleſűnc, Hogy ket kezeinckel ſűuem Lucretia őſſ ſe nem ölőlkezűnc.

Soc beſſéllés vtán ablakon egymáſnac ayándékot adánac, Nem tőb ayándéka lőn Eurialuſnac mint az ő mátkayánac, El nem titkolhatác de hire lőn abban hamár vén Soſiaſnac.

Monda vén Soſias czak heában álloc ſeretőknec ellenec, El véſſen aſſonyom, háza meg ſégyenűl hagondot nem viſelec, Az két gonoſ kőzőt iob az kiſſebbiket ha válaſztom nékiec.

Aſſonyom ſerelme hogyha titkon leend ſemmit nem árt ónéki, Látom hogy m g vakult ſem hirét ſem neuét már meg nem tekintheti, io hirét meg tartom ſemérmeteſségét ha meg nem őrűzheti.

Nem ackarom háza hogy meg ſégyenűllyen, ſem hogy meg őllye magát, Munkámat nem ſánom, el megyec meg tudom tőlle az ő ſándékát, Meglehette tőllem ellene állottam hogy el hagyaſsom dolgát.

Látom ſemmiképpen hogy az gonoſſágot el nem tauoztathatom, Hogy az titkon legyen immáron ennékem czak arra kel gondolnom, Az titkon lőt dolgot meg nem lőt dologtol [illegible] ſűlemben alitrom.

Kőzőnſéges vétec mi[illegible]emberekben az faitalã buyaſág, Senki nincz oly [illegible]è ſéles világon kit nem bánt az kéuanſág, Az ki c[illegible]ggal czele kedic moſtan, annál vagyon tiſztaſág.

Ezeket meg monda látá Lucre[illegible]ogy ágyas házbol iőne, Semmit nem mulata aſſſo[illegible]c ottan eleiben ő méne, ő tőlle meg kéi dé miért i[illegible]erelmét már véle nem kőzlene.

Eurialuſt nyiluán te igen ſereted aſſ[illegible]aſt monda, Tőllem el titkolod de meg lásd ki[illegible]l-godat ne bízd máſra, Mert elſő bőlczel[illegible] máſodic, hogy az ne legyen tudua.

Magad kőuet nélkül el nem végezheted az te akaratodat, Tudom ſoc vdőtől fogua meg tanultad hozzád nagy hűſégemet, Paranczol aſſonyom érted ſerenczére vetem az en feyemet.

Nagy gondom volt nękem hogy az te ſerelmed ki ne nyilatkoſtaſséc, Te meg ne bűnteſſęl, az te féryed penig kiſſebſęgben ne eſséc, Minden nemzetſéged és az te vén Anyád meg ne ſégyenűlteſséc.

Monda Lucretia bizony igaz az mit mondaſ nékem Soſia, Mindenkor nagy hitem, bizodalmám vagyon az te iámborſágodban, De reſt és ellenző valál előb nékem az en keuánſágomban.

Moſtan hogy te magad ayánlod magadot nem félec czalardſágtol, Hogy eggyűt leheſsűnc az en ſeretőmmel várom iámboſ ſágodtól, Iol látod meg gyulat ſerelemnec langhya nem válhatom meg attól.

Geryed Eurialus nékem meg kel halnom mert nẽ tudoc mit tenni, Bizony nagy bolondſ´g hogy ha tuſakodol ebben meg is ellenem, Eggyűt ha lehetnéc ez vtán ne talám mętékletesb lehetnéc.

Menyel azért gyorſan ſép Eurialushoz artyamſia Soſia, Mutas vtat néki miképpen leheſſen könnyen hozzám iutáſa, Negyed napot váryon és ackoron léſſen iob alkolmatoſsága.

Az paraſt nép kőzzűl buzát hoznac ackor wramnac vduarában, Ackoron be iőhet hogy ha öltőzendic ſegény ember ruhában, Gradiczokon ackor hordgy[illegible] is buzát wramnac tár házába.

[illegible] első aito gradicz mellet nyilic az en ágyas h[illegible] Az napon ot léſſec mond meg ő nékie az [illegible]ban, Többitől el vállyéc czak ömaga lé[illegible]n be házamban.

[illegible] dolog az vén Soſiáſnac igen nehéz[illegible] nagyob dologtól féluén, ő ellene ſem-

mit

mit nem tuſakodéc, ő magát találá aſſonya tanácza tőlle meg ielentetéc.

Haluán Eurialus vgy mint könnyű dolgot, aſt ő ſemminec vélé, Szép Lucretiánac paranczolattyához önen magát kéſzité, De az negyed napi váras kéſedelmét hoſſu vdőnec véllé.

Oh te balgatag ſű meg ſötétűlt elme és vakmerő okoſság, Oh retenthetetlen elme ſeretőkben miért vagy ily nagy vakſág, Hogy czak igen kiczin dolognac te nállad tettzic az nagy gonoſſág.

Mi lehet olly igen magas alaczonnac kit te nem alitanál, Mi lehet oly igen erőſſen be zárlot kit nyitua nem találnál, Mi lehet oly igen veſſedelmes à mit könnyűnec nem tartanál.

Czak heában tőlled az házas férfiac feleſégőket őrzic, Tőruény és félelem és ſemérmeteſſęg raitad nem wralkodic, Ellened nem álhat ſenki az munka is nęked iátéknac tettzic.

Minden állatoknac meg ſilidítőye ſerelem melly éktelen, Fő kazdag és kedues iffiu bőlcz és okos férfiat mire viſſen, Hogy bárſon ruhayát le vetuén, magára darotzot ſákot véſſen.

Ki ennec előtte nagy győnyőrűſégben fel neuekedőt vala, Hogy terhet hordozon vállán moſt ſerelem kénſeriti őtt arra, Az piatzon áluán mint egy terhes hordot önön magát árullya.

Oh mely hihetetlen czuda dolog vólt ez hogy illyen nagy férfiat, Az paraſtſág kőzőt kel kereſni moſtis ki tanáczáual tarthat, E ſéles világon már nagyob változáſt en nem tudom ki halhat.

Ez volt az miről ſolt az bőlcz Ouidius változáſrol irt könyben, Hogy az embereket barmoknac kőueknec változtatta képében, Circe ſeretőit féne beſtiakra téué terméſetiben.

Mert oly oktalanul à ſerelem tűze emberekben geryedez, Hogy eſét el hagyuán oktalan állatul czák keueſet kűlőmbez, Meg vakult elmeie meg reműlt ő ſűue haſonlo az kőuekhez.

Eurialus láta fel tettzéc az hainál, kit czak alig vár vala, Az paraſt nép kőzzé magát elegyituén magát bodognac mongya, Matkáya házanál lákokban az buzát nagy ſűue ſerént horgya.

De alà iőttében ő az garadiczon tőbbitől el marada, Agyas ház aitayát meg nyita miképpen Soſias hatta vala, Be menuén egyedűl à ſép Lucretiát házban találta vala.

Kőzeleb iarula hozzáya ſép ſoual őnékie kőſőnő Legy io egéſségben lelkem Lucretia életem reménſégem, Moſt hogy temagadot találtalac vagyon ſűuemnec nagy őrőme.

Az mit régtől fogua kéuántam te tőlled immár moſtan meg nyertem, Semmi kőzben vetés ſem penig fall ninczen kőſted és en kőzőttem, Moſt bizony fabadon az en ſerelmemet czokolom és ölelem.

Eurialuſt látuán à ſép Lucretia igen el almelkodéc, Iollehet az tanácz Iffiunac ő tőlle ſolga által adatéc, Nem hiheti vala Léleknec alittya olly igen czudálkozéc.

Az ölelget éſsén és czokolgatáſsán de végre meg iſmeré, Monda te vagyé itt oh en ſűuem lelkem iffiu ſép Eurialе, Hozzáya ſorità ſép feyér ortzayát az piroſság be telé.

Moſt látom bizonnyal monda vagyon hozzám teneked nagy ſerelmed, Hogy illy veſedelmes dologra érettem moſt feyedet vetteted, Meg hidgyed hogy enis ſoha nem kereſec más ſeretőd hellyeted.

Vigye azwr Iſten nagy io ſerenczéuel véghez mi ſerelmünket, Te birodalmodban léſec migh az

tagoc

tagoc tarttyác bennem lelkemet, Erőuel attanác férgyemnec, el hagyom te éretted én őtet.

Sűkſég azért moſtan oh en vigh ſerelmem és en győnyőrűſégem, Hogy vesd le ez vndoc ruhákat kit vőttél moſt te read en értem, Az te ſépſégedet enged hogy láthaſſam mutasd meg magad nękem.

Le véuén az vndoc ruhákat magárol fénlik ſép ruhayában, Az beſéllés kőzben futaméc Soſias meg álla az aitoban, Monda magatokat oiyátoc ihol iő Menelaus az házban.

Monda Lucretia vagyon egy reitec helly it az en ágyam alat, Az kíben tartani az en wram ſokta minden drága marhayát, Kiről irtam néked abban moſtan meny be, Wram ot meg nem láthat.

Iol eſedben vegyed igen meg őrűzzed magadot mozduláſtol, Nem tuda mit tenni aſt kelle miuelni az mit hallà aſſonytol, Meg nyità az aitot Lucretia hogy ſót hallà az ő Wrátol.

Menelaus ketten be méne Bertaſſal leueleket kereſnec, Kire mongyác vala hogy ſűkſégec volna városbeli népeknec, Sohúl nem találác, Menelaus monda ottan feleſégének.

Iól eſemben nem iút ne talám be tőttem az reytekben azokat, ot is meg kereſem, mennyel Lucretia hoz előſer gyortyákat, Igen meg rettene míhent ot meg hallà Eurialus à ſókat.

Már gyűlőli vala à ſép Lucretiát igy buskodíc magában, O gonoſ ſerencze mire hozál engem illy nagy veſedelemben, Buyaſágom miat ihol kel akadnom moſt nékem az hálóban.

El veſtem híremet neuemet Czáſárnál valo kedueſségemet, Abban is kétſégem vagyon hogy meg tarczam it az en életemet, O minden bolondoc kőzőt en bolondab mint veſtém el magamat.

Aka-

Ackaratom ſerént eitem en magamat ez nagy veſſedelemben, Ha ily drágán adgyác bizony keués örőm vagyon à ſerelembē. Kőuid győnyőrűſég nagy hoſſu bánatot rekeſte en ſűuemben.

Vai ha Menyorſágért kellene ſenuednem ez nagy nyomoruſágot, Az őrőcké valo őrőmért vennem fel ez nagy ſanyaruſágot, Kire kiczin fűſihőz haſonlo őrőmért mert moſt vetettem magamat.

Ihol immár példa vagyoc és ſidalom mindeneknec előtte, Stégyen vallás nélkűl nem lehet feyemnec innét menekedéſe, Mert ha ki mehetnéc ſenkinec ſerelme többé nem rekeſtené.

Vígy ki en Iſtenem, en iffiuſágomnac ne nézd tudatlanſagát, Tarcz meg wram engem hogy te felſégednec engeſtellyem haragyát, Mert eſemben vőttem hogy nem kellet vólna ſeretnem Lucretiát.

Nem ſeretőt bizony hanem mint egy Staruaſt halora haitot engem, Tuttam czalardſágát aſſonyiállatnac meg is el nem kerűltem, El iőt az en napom nincz több ſegitſégem nálladnál en Iſtenem.

Stép Lucretia is oly igen ſertelē ezen meg rettent vala, Hogy nem mint őmagát ſeretőyét ſockal fellyeb ben félti vala, De nagy gyorſaſággal oruoſságot aſſony az ellen talált vala.

Monda ihol vagyon Wram az ablakban egy kiczin iskatula, Ha iol emlekezem vgy tetizic enneke m hogy oda tőrted vala, Erette futaméc ackarattya ſerent alà eytőtte vala.

Monda hamar Wram, nem ackaratemmal ablakról alà eitém, Fuſſatoc érette, kárt addig ne vallyunc én innen fellyűl nézem, Gyorſan mind az ketten érte futamánac hogy ſemmi el ne veſſen.

Ebből minden ember eſében veheti aſſony embernec dolgát, Mely igen nagy könnyen ő mikor akarya meg iádzotattya wrát, Ki aſſonyembertől ſoha nem czalatot, ſenkinec mondhattya magát.

Hetruriabeli módra magas vala háza Menelauſnac, Nagy ſoc garádiczoc kin alà ſtenſárnac raita czinálua vannac, Mig oda ſárának más helt ada addég ő az Euriáluſnac.

Mihelt el fel ſedéc víſſontag az házban mind ketten fel iutának, De czak eggyiket is az iskatulában ők nem találhatának, Reitekben kereſéc ot gyorſan meg leléc. ottan ki indulának.

Stép Lucretia is az aytót meg nyità monda Euriáluſnac, ier ki immár lelkem ſerelmem ſummáya ki vagy vigaſágomnac, lőuel ki kűfeye győnyőrűſégemnec minden nyáyaſágomnac.

Semmit ne fély immár mert ſabad mezeye vagyon nyayaſáginknac, Moſtan hellye vagyon ölelgetéſinknec és czokolgatáſunknac, Az hű ſeretőket nē hadgya az Iſten keduez nyayaſágoknac.

Iőyel ſép roſa ſál, iőyel ſép liliom moſt az en kebelemben, Mit állaſ, en vagyoc az te Lucretiád miért vagy rettegésben, Miért kételkedel nám vagyoc te hozzád bizony en nagy hűſégben.

Alig vetheti ki meg rettent ſűuéből Euriálus félelmét, Stépen meg ölelé és meg czokolgatà mingyaráſt ſeretőyét, Monda hogy mélto vagy kiért en tel vegyem az félelemnec terhét.

Kár vólna ha ingyē adnának illy édes és ſép győnyőrűſéget, Kár vólna vennie nagy fáradſag nélkűl illy ölelgetéſeket, Ezerſer meg halnéc ha fel támadhatnéc érted adnám lelkemet.

Oh en io ſerenczém és en bodogſágom vallyon téged tartlaké, Auagy talám álom mulando játékya ſemeimet fogta be, Vallyon kezeimben oh en édes lelkem kezeidet tartomé.

Ackor Lucretia ſép rántz nélkül valo vékony ruhában vala, Kiből tagainac ſép ékes termeti igen megtetznec vala, Teſte feyérſége ſemeinec fénnye vgyan villagnac vala.

Eoruendetes ſine és ſép tekinteti piros feyér orczáya, Ekes neuetéſe és nagy mértékletes az ő moſolyodáſa, Sép keskeny dereka, tellyes az ő mellye, és ékes állapattya.

Iffiu Eurialus ſemmiképpen magát meg nem tartoztathatà, Félelmét feleituén mértékleteſséget ackoron hátra hagyà, Az mi ſerelmünknec moſt vegyűc gyűmölczét Lucretianac monda.

Iffiunac előſer mint ha tuſakodnéc ellene Lucretia, Monda hogy hitire és tiſteſségére néki nagy gongya vólna, Beſédnél czokoknál ölelgetéſeknél többet ő nem kéuánnà.

Eurialus monda nem tudod mit mondaſſ ſerelmem Lucretía, Ha nem tudgya ſenki hogy mi ketten vagyunc aſt is meg nem tudhattya, Ha valaki tudgya bolond ember léſſen aſt is ha nem alittya.

Ennélkül hirünket ha meg kiſſebittyűc tudattanság mi töllünc, Ez à ſerelemnec gyűmölcze, ki nélkül ſoha mi nem lehetünc, Iob volna meg halnom hogy nem mint annélkül ez házból el ki mennünc.

Monda Lucretía gonoſſág az töled, Eurialus fele, Gonoſſág az tőckal hogy ha mi nem élünc mikor töllünc lehetne, Nagy ſoc keuánſágom minden fáratſágom hogy czak heában lenne.

Ezeknec vtánna à ſép Lucretiát az ágyra fel emelé, Kép mutatás képpen meg is tuſakodéc ellene egy keueſsé, De fáratſág nélkül czak keués munkáual végre őtet meg győzé.

Nem vgy lőn azoknac dolgoc mint Thamarnac Hammonnal történt vala, Hogy az első dolog az ő ſe-

ſerelmekben véget vethetet vala, Hanem ſockal nagyob langot előbbinél bennec inditot vala.

De eſében iutà nem volna iauára hogy ha ſockà ot lenne, Egy keueſet euék iuék matkayáual, az után el ki mene, Gonoſſ ő felőlle az paraſſt ruhában ackor ſenki nem vélé.

Olly igen czudállya vala ackor magát Eurialus vtában, Vallyon mire vélné Czáſár ha igy látna mongya vala magában, Bizony czak neuetség czuſſlág és ſidalom lennéc en az Vduarban.

Tudom mind addig is hogy ſoha ennékem bekeſéget nem hadna, Miért vőttem vólna paraſſt ruhát reám meg töllem meg nem tudnà, De máſra mondanám mert tudom keduében néki is Lucretía.

Ruhayát le vetuén, à kic őnékic hű baráti valánac, Meg beſſéllé nékic hozzáya ſerelmét à ſép Lucretiánac, Melly nagy félelemben előſer, az után nagy őrőmben voltanac.

Eſt is mongya vala bezzeg nagy bolondſág vólt barátim en töllem, Hogy illy ſerenczére egy aſſſony kezében biſtam vólt az en feyem, Maga az en Attyám kis gyermec koromban nem igy tanitot engem.

Az aſſſony népeket hailando kegyetlen vadaknac mongya vala, De ackoron nyiluán Attyám taniták el feleitőttem vala, Mikor válaimat az nagy ſák buzáckal en meg terheltem vala.

Melly rút éktelenség és melly nagy kiſſebség en raitam eſet volna, Ha valaki engem az buza hordáſban meg iſmerhetet volna, Auagy Menelaus az kereskedésben ha reám talált vólna.

Nagy kemény törvénye vagyon it azoknac à kic paráználkodnac, De feleſégekért még nagyob haragyoc vagyon az férfiaknac, Eggyic vereſséggel, máſic fegyuerrel is ellene ál azoknac.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

De ha Menelaus ſínte meg engette volna is életemet, Nem de meg kötözuén nem küldöt volnae az Czáſárhoz engemet, Melly nagy kiáltáſſal és nagy czattogáſſal vittec vólna engemet.

Beźzeg nagy bolondſág volt ackor en bennem ha moſtan meg gondolom, Mely ſoc veſſedelem állot feyem felet hogy ha elő ſámlálom, kikből Lucretia által lőn ennékem bizony ſabaduláſom.

Oh te bölcz és nemes hiű aſſonyiállat mit nem bizhatnéc reád, Hogy ha ezer feyem vólna is ennékem miért nem biznám reád, Látom hűſégedet nem olly álhatatlan miképpen az ingo nád.

Tudod ſeretnie az te ſeretődet meg is tudod őrizni, Mert ki tudot volna illyen hamarſággal illyen vtat gondolni, Mellyel kereſöket az reitec hellyekről el tudod igazitni.

Tenéked ayánlom az en életemet aſt kit te meg tartottál, Nem tulaidonitom bizony en magamnac hogy élek ez világnál, Nem kimillem tőled hidgyed Lucretia az mit ennékem attál.

Oh drága elmeyő kegyes tekintető gyönyörüſéges nyeluő, Oh ſép feyér ſinü tellyes abrázatu drága okos beſédő, Vallyon mikor lehet veled mulatáſom igaz és hű ſerető.

Sép ayakaidat vigh ſerelmem vallyon mikor czokolgathatom, Sép ékeien ſolo repeſő nyeluedet mikoron halgathatom, Két ſép feyér mellyed oh en ſűuem lelkem mikor tapogathatom.

Bizony kiczin dolog barátom Achates à mit te táuól láttál, Mennél közelb lennél annál ſebnec tettzic ez aſſony ábrazattal, En az Libiai Királyne aſſont is nem mondom ſebnec annál.

Nem czudálom en aſt ha Kandaulis Király az ő ſép feleſégét, Az ő hű társának akarta mutatni látnà tellyes

tellyes örömét, En is nagy örömeſt meg mutatnám néked Lucretiánac teſtét.

Meg nem beſélhetem en külömben néked az ő czoda ſépſégét, Te ſem értheted meg az en ſerelmem nec mondhatatlan örömét, Tudom hogy nem bánod meg nem beſélhetem ennec gyönyörüſégét.

Igy beſélgeténec Eurialus ketten társáual Achateſſel, Lucretia dolgát nem méré közleni igaz ő féleiuel, Senkinec ő nem hűn, Soſiáſt nem mére bántani beſédéuel.

Quarta pars.

Alter amans Pacorus erat, quem fœmina ſpreuit
Eurialo gratum præbuit illa torum.

EGy Pacorus neuő tiſztes iffiu legény Pannoniabol vala. Olly igen felette à ſép Lucretiát ez is ſereti vala, De Eurialuſſal à ſerencze néki nem egy aránt ſolgála.

Miért hogy ſép vala gondola hogy ötet Lucretia ſeretné, Mert vigh tekinteti és nyayas beſéde néki aſt ielentené, Azért aſt gondolà magában az iffiu hogy aſt meg kéſértené.

Bölczen czelekedéc leuelét felette vékony hártyára íra, Igen be kötözé hogy meg ne tettzenéc egy bokor luollyában, Sép Lucretiánac nyutà mikor menne leanyockal templomban.

Iffiutól virágot aſſony el nem viué kit ő igen ſégyenlé, Az vén aſſony inté hogy tőlle el venné az nem nagy dolgot tenne, El vőué, de eggyic leanyánac adà többé hozzà ſem vőué.

Azonkőzben ismet valami tanulo Deakoc ęrkezénec, Virágot el kéréc leanyoktól, kőnnyen kit tőllec meg nyerénec, Leuelet meg látác kit az virág kőzőt be kőtőzue lelénec.

Igen nagy keduekben Deákoc az előt valánac aßßonyoknac, De hogy vduara lőn Senasban Czáßárnac ők meg gyűlőlteténec, Az fegyuer zőrgésben tőb győnyőrűséget az vtán találánac.

Igen soc gyűlőlség harag és irigység kőzőttec támat vala, Az vitézlő népnec miként árthatnánac okot keresnec vala, Violában talált álnokságot azért meg ielentőttéc vala.

Hogy aßt meg oluasác semmit nem késénec viuéc Menelausnac, ő házához méne feddéssel ßitockal ßola Lucretiánac, Végre meg engedé hogy meg érté ßauát iámbor vén aßßonyánac.

Soha nem tűrheté hamar az iffiura panaßla à Czáßárnac, Iffiu meg eskűuéc hogy soha nem ßólna tőbßer Lucretiánac, De hitét meg ßegé mert ő más leuelet ira ismet aßßonnac.

Fársángnac elein Télnec kőzepiben ez dolog tőrtént vala, Mikoron az Váras ßűntelen iátékban és vigaságban volna, Aßßonyoc ablakán iffiac az vtzáról hogy hagyigálnac vala.

Gondola Pacorus alkolmatossága hogy ackoron io vólna, Czoda mesterséggel az meg irt leuelet viazban be takarà, Hogy meg késértené ha Lucretiánac ßerelme hozzà vólna.

Aßt is okossággal hóba be takarà, ablakon be hagyità, Tűzhőz kőzel eséc az ho az viaßról leuélről el oluada, Menelaus látà Feleségét ottan erőssen meg dorgálà.

Ebből meg értheti nyiluàn minden ember ßerelemnec ereyét, Ki mikor akarya sokáig mutattya né-

mel

melynec keduességét, Némelynec vißontag semmi okossággal nem hadgya elő mentét.

Aßt mongyác nagy sokã hogy az bőlcz embernec nem árthat à ßerelem, Kit meg kel engednẽ azoknac kiknec már ollyan nagy bőlczeségec, hogy czak igaz okos és bőlcz erősségben vagyon győnyőrűségec.

Ezeknec, gazdagnac, ßegénnec, bodognac nincz semmi kűlőmbségec, Ezec az Phalaris réz Bikáyábãis bodogságban élhetnec, Kic kőzűl alitom ez ßéles világon hogy nem sokat lelhetnec.

Igaz dolog azért mindẽ embereknec kőzőnséges életec, Keduesség ßűuőkben igen wralkodic nyiluán à ßeretőknec, Kiket akar le von, kiket akar ismet tőlle fel emeltetic.

Pacorusnac dolgát igen bőlcz tanácznac vallyon ki nem mondanà, Ki ßép virágokban leuelét az vtán hoban hagyitot vala, De az io ßerencze bőlcz okosságánac ellene állot vala.

Eßt haluán Pacorus hogy ő alnoksága ki nyilatkozot vala, El ßőkéc nem méré tőbbé meg maradni Czáßárnac vduarában, Nem eséc kárára ßép Eurialusnac iffiunac el futása.

Nem heában ßoktác gyakran kőz beßédben Magyaroc aßt mondani, Hogy valamely Várat senki nem ostromol kőnnyű aßt meg tartani, Kinec ßeretőye ninczen kőnnyű annac mindenkor tißta lenni.

Vala egy kis ßoros vtza Lucretiánac ágyas háza mellet, Honnat az kőfalon ßinten az ablakra akar kiis fel mehet, De nappal nem méré aßt meg késérteni mert ez czak éyel lehet.

Tőrténéc azonban kelle faluyában menni Menelausnac, Alkolmatosságot kiuel ismet adà iffiu Eurialusnac, Eiyel istaloban méne tanaczából amaz vén Sosiasnac.

Sená

Senában reitezuén igen várya vala hogy Sosias ielt adna, Dromo neuő ſolga iőue Iſtalóban louaknac enni adna Czak egy kis hea lőn iffiu Eurialuſt villáual el nem éré.

Hirtelen futaméc Soſias hogy látà monda ſolga tárſánac, Had nékem az munkát mennyel viſeld gőgyát te az mi vaczoránknac, Moſtan kel iól laknunc mert tudod erkőlczét az mi feſuény wrunknac.

Mikor ithon vagyon iol tudod mint kimil tőllűnc ő mindeneket, Aſſonyom io keduű moſtan főzet nékűnc ő ſép drága étkeket, Mennyel azért gyorſan maid en is be megyec kéſicz el mindeneket.

Monda Dromo mingyárt el megyec mert arra vagyon nékem nagy gondom, Wram aſtaláual hogy nem mint louáual en őrőmesben bánom, Bátor ſoha tőbbé onnet meg ne iőyen Iſtentől aſt keuánom.

Felele Soſias hogy eſt hallom tőlled diczirem te dolgodat, En is már régen el változtattam volna az en főſuény wramat, De aſſonyom engem reggeli ętkeckel gyakorta tartoztatot.

Moſtan ithon ninczen egyűnc igyunc ſemmit ez éyel ne alodgyunc, Mig ő haza nem iő addig őrűlhetűnc nagy vigan lakozhatunc, Egy egéſ holnapig nẽ kereshet annyit az mennyit moſt meg eſűnc.

Dromo házban méne Eurialus látuán ſenábol el fel kele, Soſiáſt diczire ſorgalmatoſságát őnéki meg kőſőné, Gyorſan az kőfalon ſép Lucretiánac ágyas hazában méne.

Latuán Lucretia ſépen meg őlelé ottan meg czokolgatà, Venus dolga vtán borral ſép étkeckel Eurialuſt iol tartà, Keueſet mulata mert az Menelaus azonban haza iutà.

Hirt tőn vén Soſias, aſſony az étkeket aſtalrol mind el takà, Rettene az iffiu nem tud mit tennie el fútni

fútni akar vala, De modgyát talala wra eleiben ki méne Lucretia.

Monda aſt, már vélem vala édes wram hogy te paraſta lettél, Hogy ennyi ideig akaratom nélkűl te az faluban kéſtél, Kételkedem hozzád ne talám valami leánt ot meg kedueltél.

Tudom férfiaknac ő feleſégekhez valo hitlenſégeket, Máſút ne hály hogy ha az kétſégtől akarſ meg menteni engemet, En mind étlen itlan várlac egyél velem im hozatoc étkeket.

De az Menelaus kiuűl az faluban immár vaczorált vala, Azért ágyas házban vgy mint fárat ember ő igen ſiet vala, Hogy meg késlethetné viſont őnékie monda ſép Lucretia.

Roſalia neuő faluból iobbágyoc ma Borokat hozánac, Erőſſen diczíréc, de azok en tőllem meg nem koſtoltatánac, Mennyűnc à pintzében koſtollyuc meg őket ha ióknac találtatnac.

Iob kezéuel gyertyát, bal kezéuel penig wránac kezét fogà, Az alſo pintzében ketten egymás mellet igy menénec ők alà, Gondola hogy el ment immár Eurialus, wrát iſmét fel hozà.

Más napra kelénec, az wra aſt hiſem kętſéges vala hozzà, Mert az vtza felől kő fallal ablakot be czináltatta vala, Az Kufár házát is onnat el vonatà, honnat beſélnec vala.

Látuán à ſeretőc ezen mind az ketten igen el buſulánac, Nem feleithetic el az ő ſerelmeket ſokat gondolkodánac, Eſében Pandalus felől valo tanácz iutà Eurialuſnac.

Előb Eurialus ſemmiképpen hinni Pandaluſnac nem mére, De hogy ő látnáya ſép Lucretiáual kűlőmben nem lehetne, Ackor az kétſéges oruoſságot vgy mint bőlcz oruos elő véue.

Gyorſan ſállásſára Pandaluſt hiuatà mellette le vlteté, Ketten maradánac mert ſolgait ottan mind feyenként ki kűlde, Kéré hogy az miért hiuatta ſenkinec aſt meg ne ielentené.

Hogy tenéked erről ſóllyac monda neki gyakorta el végeſtem, De meg nem lehetet mert te hűſégedet annyira nem iſmertem, Moſt immár meg mondõ mert ſoc baratimtól iámborſágod értettem.

Iol tudod mi légyen az embęrec kőzőt à ſerelem hatalma, Nem tudom vétektől vagy penig erőtől vagyon ő birodalma, Nincz olly erős ember kinec ſűue vagyon hogy nem vólt vélle gongya.

Mindeneknél ſenteb az ő ideiében az Dauid Király vala, ő fia Salamon bőlcz, és mindeneknél Samſon is erősb vala, De azért eggyic is ſerelemtől magát meg nem vonhatta vala.

Fel gyulat elménec gonoſ ſerelemnec ez penig terméſeti, Hogy mikor tilalma vagyon ackor nagyob ſockal geryedezéſe, Semmi oruoſsága nincz tőb hanem mikor véle ő ſeretőye.

Vóltanac régenten az mi időnkbenis férfiac és aſſonyoc, Kiknec ſerelmeknec meg tiltáſa miat történt ſőrnyű haláloc, Viſſontag az eggyűt valo létel után el mult nagy buzgoſágoc.

Nincz ſob az embernec mint ideyekorán engedni ſerelemnec, El veſti életét valaki ellene euezend az vizeknec, Sockal bátorſágosb mingyaráſt mentében boczáttya à ſeleknec.

En azért beſéllem hogy nagy ſerelmemet tenéked meg ielenczem, Kiben ha akarod lehet tőlled nékem igen nagy ſegitſégem, Az mi haſon innét kőuetkőzic aſt is tenéked meg beſéllem.

Nem tudom mi dolog igen meg ſerettem en à ſép Lucretiát, Kiben ninczen vétkem mert ſerencze birya

ya emberec ackarattyát, Kiknec birodalma vagyon mindeneken kic vannac az égh alat.

Aſt alitom vala en az it lakozo aſſonyiállatoc felől, Hogy elmeyekben is aſt viſelic az mit láttam az ő ſemekből, De mint ha étető volna ő ſemekben vgy meg győzettem ettől.

El hittem vala en bizonnyal hogy ſeret engemet Lucretia, Mikoron ő kegyes ſemeiuel gyakran reám tekintel vala, Viſſontag hogy ötet ſeretném ſépſége arra kénſerit vala.

De eſemben vőm en hogy czak nagy heában hálóban rekeſztetem, Az után hogy ő is engemet ſereſſen mind azon igyekeſtem, Nagy ſoc iráſommal és kőnyőrgéſemmel immár aſt is meg nyertem.

Fel gyulat az aſſony en penig geryedec mind az ketten el veſűnc, Ha mi életűnknec hoſſabitaſsára oruoſságot nem lelűnc, Hogy ha minékűnc te az mi ſerelmünkben nem léſeſ ſegedelműnc.

Wra az őczéuel nem kűlőmben őrzic mindenkor Lucretiát, Mint az erős Sárkány Kolkus ſ.geti-ben őrzé az arany Gyapyat, Es az három feyű Cerberus ſűntelen őrzi Pokol kapuyát.

Soc vdőtől fogua iſmerem en immár az ti házatoc népét, Nemeſec kazdagoc vattoc iol hallottam en az ti hireteket, De bár Lucretiát ne láthattam volna az ti atty átoc fiát.

De vallyon ki lehet ellene álhato az gonoſ ſeretetnec, Ki nem válaſtásból hanem történetből adà az ſerelemnec, Mind ketten győtrődűnc és alatta vagyunc minden veſedelemnec.

Iollehet még eddig igen el reitettűc az mi nagy ſerelmünket, De ha ez után is el nem fedezhettyűc el veſtyűc mi feyűnket, Ha te meg nem tartod okos tanáczoddal moſt az mi életűnket.

Talám meg lehetne tőllem hogy magamban aſt en meg enyhiteném, Te nemzetſégődnec hireért neueért bizony meg is műuelném, Hogy ha haſznotokra és tiſteſségtekre valónac en eſt vélném.

De Lucretiánac meg dűhőt ſerelmét immáron iól iſmerem, Vagy magát meg ölné ha innét el menéc vagy meg kereſne engem, Az te házatokat és nemzetſégteket igy meg kiſsebiteném.

Ez volt az en dolgom kit te hűſégednec akartam meg mondani, Moſt kereſsűnc vtot kiuel az gonoſat tudgyuc el táuoztatni, Erre ſegitſéget te nálladnál többet nem tudoc kit kereſni.

Magamat en néked aiánlom igirem attyámfia Pandale, Enged ſerelműnket ne légyen ennél is inkáb geryedezéſe, Ha eggyűt lehetnénc ne talám meg ſűnnéc ſiuűnc geryedezéſe.

Tudod minden réſét és minden iaráſát Menelaus házánál, Tudod aſt is mikor valahoua léſen vta önnen magánac, Tudod mikor vihetz be kamorayában engem Lucretiánac.

Menelaus öcze czoda ſorgalmatos őrűzőye aſſonnac, Minden beſédére és tekintetire vigyáz Lucretiánac, Minden neuetéſét és foháſkodáſit meg nézi kire vannac.

Ha lehetne tőlled nyiluán meg kellene ez embert iádzotatnunc, Mikor Menelaus táuoly léſen ackor egymáſſal tanáczkozzunc, Aſt is el iktaſſad mind à több őrzőckel hogy ne légyen bántáſunc.

Tudom hogy tenéked hiſen Menelaus és ſődad meg fogadgya, Talám Iſten adgya hogy Lucretiát is az te kezedben bizza, Kit hogy ha meg műuel te általad léſen vtunc ſabaduláſa.

Soc io kőuetkőzic kit ebből meg érthed az te bölcz okoſságod, Mert az ti házátoc tiſteſségét ezzel te iob-

te iobban meg tarthatod, Az mi ſerelműnket te el fedezheted, Lucretiát meg tarthad.

Egy éiyel ha nékem titkon engettetic nem árt Menelauſnac, De ha ez nem léſen vtánnom iőuéſe ha léſen az aſſonnac, Mindenec meg tudgyác és nagy kiſſebſége léſen ti házátoknac,

Gondollyad meg melly nagy neuetſége léſen ő raita az kőſségnec, Az egéſ Váraſnac ſégyenére eſic nem czak az egy nemzetnec, Látod nem eſic iól dolgunc ha ellene tuſakodol te ennec.

Ne talám mondanád hogy meg hallyon inkáb fegyuerrel vagy méreggel. De iay bizony annac ki meg fertéſteti magát az ember vérrel, Es az kiczin vétket hidgyed meg bűnteti Iſten őrők halállal.

Nem io az gonoſat meg őregbiteni de io meg kiſſebitni, Az két gonoſ kőzzűl ſűkſég az kiſsebbet mindenkor válaſtani, Mint hogy az iók kőzzűl az nagyob iot ſoktác mindenkor válaſtani.

Nékűnc minden vtunc valahoua nézűnc mindenűt veſedelmes, Ez az kit moſt mondoc talám te általad nem léſen veſedelmes, Kiuel mind önéki mind penig ennékem nem keués haſznot tehetz.

Igen meg buſúltam hogy látom győtrődni az aſſont en miattam, Hogy nem mint tégedet vntatnálac inkáb gyűlőlſéget keuánnám, De tőlle nem lehet en ſem hagyhatom el aſt enmagam iól látom.

Semmi reménſégűnc bizonyára ninczen minékűnc életűnkben, Hogy ha az mi hitűnc fogyatkozáſt találaz te meſterſégedben, Ha nem viſeltetic az te bőlcz gondoodal elmédben czendezſégben.

Moſt azért ſegicz meg minket io hirűnkben tarcz meg nemzetſégedet, Io téteményidért hogy hűladatlannac te ne alicz engemet, Azon igyekezem hogy nagy fő emberré teheſſeiec tégeded.

Tudod hogy en kedues vagyoc az Czáſárnál neked mindent nyerhetec, Moſt penig eskeſem és az en hitemre néked fogadáſt téſec, Hogy tennen magadnac és maradékidnac fő Iſpánſágot ſerzec.

Az mi ſerelmünket magunkat hirünket en tenéked aiánlom, Te nemzetſégödnec hirét tiſteſségét az te hitedre bizom, Te tarthatz meg münket czak te veſthetz el is magunkat reád hagyom.

Moſolyodéc ezen hogy hallà Pandalus egy keueſet halgatà, Monda hogy im értem de bizony akarnã ha ez nem történt volna, Néktec engednem kel hogy ha már kőſtetec az dolog ebben vagyon.

Tudom nemzetſégem hogy ha nem engedec eſic nagy ſidalomban, Feyenként miatta léſünc nagy ſégyenben és nagy botránkozásban, Látom fel geryedet és ömagánac is ninczen birodalmában.

Hogy ha nem találom eleit meg öli nagy buſultában magát, Az uagy az ablakon à ſerelem miat alà hagyittya magát, Látom hogy nem nézi ſem hirét ſem neuét ſem penig az ő Wrát.

Sokat ő ellene ſóltam ſidalmaſtam lágyitani akartam, Mindeneket vtál éretted, önéki ſemmit nem haſnálhattam, Te vagy elmeyében téged kéuán gondol, kín igen czudálkoſtam.

Gyakorta engemet hozzáya ſolitot Eurialuſnac mondot, Mint ha nem ő volna à ſerelem miat annyira meg változot, Kinél tiſtáb okosb aſſonyiállatot egéſs Váras nem tartot.

Oh melly czoda dolog hogy à ſerelemnec vagyon illy nagy ereye, Es az embereknec ő terméſetekben illyen erős hatalma, Kinec oruoſsággal ſükſég volna moſtan, ha álhatnéc ellene.

Mondom en magam is hogy más vtot ebben bizony nem találhatoc, Hanem az ki tennen magad moſt

moſt mutatál abban kel maradnotoc, En érette léſec néktec hirré téſem ha módot találhatoc.

Nem illic en hozzám tőlled ez dologért hogy valamit keuánnéc, Czak hogy ez féle hirt és reánc iöuendő neuet táuoztathatnéc, Eurialus monda bűn volna ha azért néked ioual nem lennéc.

Az mit meg igirtem az fő Iſpanſágot hidgyed néked meg ſerzem, Czak hogy el ne veſesd aſt az méltoſágot tőlled ha en meg ſerzem, Felele Pandalus czak ebből ne legyen eredeti nem veſtem.

Ha reám nézendő, ſabadon akarom hogy ennékẽ adaſséc, De illyen ok alat nem akarom ſenki nékem kőteleſteſsec, Hogy ha hirem nélkül az meg lehet vala öremeſt azon valéc.

El megyec már tőlled aſt mongya Pandalus, légy nagy io egéſségben, Es Eurialus is azonképpen mongya legy nagy io egéſségben, De nagy gondod legyẽ hogy eggyűt leheſsünc, légy érte mindenképpen.

El váléc Pandalus iffiutol és ezen felette öruendezéc, Elöſer hogy illyen ieles fő emberel ő meg iſmerkedhetéc, Máſodſor örüle hogy az tartományban fő Iſpana tétetnéc.

Czoda keuanſága az meg igirt tiſtre az Pandaluſnac vala, Iollehet beſéddel mint ha nem kellene aſt ieleng ti vala, Aſſonyiállathoz haſonlo erkölcze önéki ebben vala.

Oh mely czudállatos és megmérhetetlen az Iſtennec tanácza, Hogy ő ez világot ioknac s gonoſoknac egyaránt oſtrogatta, Méltatlanoknac is az méltoſágokra vtokat meg nyitotta.

Soc rend és garadicz tudgya minden ember vagyon az nemeſségben, Deigen keueſet találſ ki igazán iutot volna ezekbẽ, Hogy ha iol meg hányod veted eredetit ezeknec mindenekben.

Min-

Minden orßágokban azokat alittyác most igaz nemesseknec, Az kic ßabadsággal és nagy kazdagsággal felette bőuelkődnec, Noha az kazdagság ritkán iár mellette az iámbor vitézségnec.

Kóborlás, vsora, és az arúltatás sokat nemessitet meg, Sokat hizelkedés, hazugság vit elő, sokat vndoc fesuénség, Némellyet őldőklés, és feleségőknec vétkec kazdagitot meg.

Igen ritkán vagyon à ki igassággal gyűthessen kazdagságot, Aßt tartyác ki minden féle fűuet kaßál az rakhat nagy aßtagot, Akar honnat légyen, nem kérdic hól vőtted, czak légyen soc ioßágod.

Az gonoßßal gyűtőt kazdagság iutalma hidgyed az hamisságnac, Ki az más Világon igen nehéz terhe léßen az gonoßoknac, Azért czak aßt tartom igaz nemesnec kic vitézséggel talallyác.

Nem bőczűllőm bizony az drága ruhákat és az nagy palotákat, Falukat, louakat, drága ßerßámockal kéßitet vaczorákat, Mert ezekben látom sokßor wralkodni valami bolondokat.

Tudatlanság azért az ki mind ezekben véli az kazdagságot, Mert im eßt ióll hallod minden féle vétec lelhet most nemesseket, Az mint az Pandalus czak kéritésséuel nyere az nemességet.

Nem soc vdő muluán eséc haboruság kiuűl ot az faluban, Mert Menelausnac iobbagyát meg őléc az őnen faluyában, Sűkség lőn ki menni hogy ő tőruény ßerént véget tenne azokban.

Monda Lucretia tudom édes vram hogy te nehéz ember vagy, Te nehéz igető louaidon ne meny mert most is beteges vagy. Keres egy Poroßkát kőlczen talám kőnnyeb hogy te vén erőtlen vagy.

Haluán Menelaus, tudakozni kezde holot találhatnánac, Felele Pandalus hallom hogy io vagyon iffiu

iffiu Eurialusnac, Hogy ha paranczolod enmagam el kérem mint ha kérném magamnac.

Monda Menelaus akarom ha el mégy, Pandalus menten mene, Eurialus kőnnyen louát néki adà magában aßt felelé, Te az en louamon, en feleségeden igetec Menelae.

Aßt végezéc kőßtőc estue nyoltz orakor Eurialus ot lenne, Es rea halgatna mikoron az házban Pandalus énekelne, Menelaus louon ot hamar el méne Pandalus el kéßité.

Aßßony ágyas házban, Eurialus kiuűl az ielt czak alig várya, De nem hallà az ielt az ora peniglen immáron el mult vala, Achates aßt mongya hogy meg czuffoltatot kiuel ot ketten vala.

De nehéznec tettzic à soc várás vtán hogy heában el menne, Hól egy hól más okát az késedelemnec forgattya elmeyében, De hogy Menelaus őcze ielen vala Pandalus nem énekle.

Semmit nem alußic Menelaus őcze czalárdságtól igen fél, Ne alogyunké már Pandalus aßt mongya semmit ez egéß éiyel, Bizony en olhatnám mert à mint aránzom vagyon immáron éyfél.

Czodálkozom raitad iffiu legény léuén vén terméßeted vagyon, Kic virratta felé olhatnac azokon ßáraz nyauallya vagyon, Nem tudom mit vigyáß ieryűnkel immáron ßinten ideye vagyon.

Monda hogy mennyűnkel bátor de előßer lássuc meg az aytókat, Iaruluán aytókhoz retezekben veté ő ot nagy lakatokat, Vala egy nagy vas is kiuel be zárlani ßoktác vala az kaput.

Kéré hogy Pandalus vasat fel emelni őnéki segitene, Mert olly sullyos vala hogy aßt két emberis nehezen fel emelné, Haluán Eurialus már hogy be mehetne lehetetlennec vélé.

Felele Pandalus az iffiu legénnec kitöl félß most olly igen, Minem meg ostromlyác az házat hogy zárlod az aytókat olly igen, Hißem azért lakunc belöl az Várasban hogy bekéuel lehetnénc.

Meßße vannac töllünc kickel hadakozunc az Florentiaiac, Ha ellenségtöl félß ez nagy házban téged könnyen meg találhatnac, Hogy ha lopotól félß azok ellen aytóc iol be zárolua vannac.

Fáinac en vállaim bizony en az terhet most nem emelgethetem, Törödöt is vagyoc terhe viselésre erömet nem ismerem, Emeld fel vagy had el mert bizony nem lehet ezbeli segitségem.

No am iáryon monda Menelaus öcze bátor immár el mennyünc, Achatesnec ßóla Eurialus hogy még egy oráig it legyünc, Talám azonközben valaki meg nyittya bátor oßtán el mennyünc.

Felette meg vnta vala már Achates Eurialus váráſát, Atkozza magában hogy ö érte kellet meg ßakaßtani álmát, Ottan nem kélénec egy kis hasadékon meg látác Lucretiát.

Iffiu oda méne monda egésséggel lelkem ßép Lucretia, Haluán eßt az aßßony igen meg iyede akara el fútnia, De bátorságot vén az felé indula kęrdé kiczoda vólna.

Felele az iffiu en vagyoc ßerelmem az te Eurialusod, Nyisd meg en örömem régen várlac téged vagyon éyfél iól látod, S'auát meg ismeré de migh nem láthatà nem nyità meg az aytót.

Nagy munkáual oßtán ot az retezekböl lakatokat ki ßedé, De hogy az nagy támaß vasakat aitókról ö el nem emelheté, Czak két láb nyomnira nehezen az aytót ö két felé feßité.

Igen meg ßorituán magát Eurialus az aitón be ßorula. Barattyát Achatest kére hogy istráſát onnan kiuül

uül állana Lucretiát kapà ßépen meg ölelé igen meg czokolgatà.

Ackor Lucretia ö kezei közöt nagy hirtelen meg hala, Nem tudom örömtöl auagy félelemtöl, de ßine meg hiruada, Rettene az iffiu nem túd mit tennie, okát nem találhattya.

Monda ömagában ha ötet igy hagyom halálra mélto leßec, Ha vélle maradoc en is bizonyára ö miatta el veßec, Nem tudoc mit tenni bizony minden felöl veßedelemben léßec.

Oh te bodogtalan ßerencze menye méz két annyi méreg benned, Melly soc veßedelmes halálban forgottam gyakorta en éretted, Czak ez vala hea hogy vgyan kezemben ßeretömet meg öllyed.

Miért hogy engemet inkáb ö elötte régen te meg nem öltél, Miért hogy az fene siuo Oroßlánnac torkában nem vetettél, Miért te kegyetlen hogy ennękem inkáb, hogy nem néki kedueßtél.

S'erelem mg gyözé halalát nem ßána az aßßonnyal marada, Az el aiúlt testet ágyáról fel viué ßepen meg czokolgatà, Soc köny hullatással és fohaßkodással ö nékie eßt monda.

Oh en vigh ßerelmem lelkem Lucretia hól mostan az te eßed, Hól vannac fülеid és vigh tekintetö ßép fekete ßemeid, Miért nem néß reám nem hallaß nem felelß mikoron ßóloc néked.

Mosolodgyál reám mint az elöt ßoktad en vagyoc te elötted, Te Eurialusod vagyoc kezeimmel ki ölelgetlec téged, Oh en ßüuem lelkem élßé auagy halua forgatlac mostan téged.

Miért nem mondottad hogy meg öllyem magam halni ha meg akartál, Ha ßólni nem akarß maidan által vtöm óldalamat az kardal, Hogy eggyüt vegye ki lelkünket az testböl most az kegyetlen halál.

Oh

Oh en vígh életem én gyönyörűségem és kedues reménségem, Tellyes nyugodalmom igy vesse el immár te veled az en feyem, Meleg az te tested lelket érzek benned nem hóltál meg azt vélem.

Emeld fel szemeid és ékes feyedet életemnec virága, Miért nem szólsz nékem igy fogatz volté be engem ágyas házadban, Ez volté az örőm és az nyugodalom kire engem hiss vala.

Kely fel téged kérlec oh en nyugodalmom tekincz Eurialusra, Eurialus vagyoc miért nem nés reám az te vigasságodra, Azonkőzben nagy soc könyhullatásokat húllata homlokára.

Mint ha Rosa vízzel meg öntőztéc vólna az asszony fel serkene, Mint nehéz álomból fel oczudot ember szemeit fel emelé, Látà szeretőyét monda holot valéc szerelmem Euriale.

Miért nem engeded hogy en ez világból most ki múlhatoc vala, Az te kezeidben nagyob bodogsággal most meg halhatoc vala, Igy legyen keuánom mig tőllem el válol lelkemnec ki mulása.

Ezeket meg monduán az ágyra mind ketten ők eggyűt indulánac, Holot egész éiyel vgy mint két szeretőc egymással mulatánac, Mint az Troiabeli Hayókban Parisal Ilona vigadánac.

Marsnac és Venusnac nem vólt illyen kedues ágyoc egy másnac mongyác, Szép ékes beszéddel mongya Lucretia ismet Eurialusnac, Te vagy Ganimedes te vagy Hippolitus nékem Lucretiánac.

Eurialus mongya nem volt Polixena bízonnyal seb náladnál, Előttem vólna is inkáb szeretnélec bízony téged Venusnál, Noha szépségéről nagy soc díczireti vannac az Poetáknál.

Neha szép ortzáyát neha szép szemeit igen diczíri vala, Neha feyér testét hol nem látta volna ő tekinteli vala,

vala, Bízony szebnec látom hogy nem en magamban régen alitom vala.

Illyennec láttya vólt Acteon Dianát kút főn az feredésben, Semmi taghya ninczen kit nem diczírhetnéc ez asszonnac testében, Ki lehet seb feyérb ennél ez asszonnál földnec kerekségében.

Meg menekőttünc már az vesedelemtől oh en szíuem szerelmem, Mi lehet olly dolog kit érted en lelkem bátran el nem szenuedne, Oh te szép ékes mely, és en szeretőmnec ti két feyér czeczei.

Titeket tartlaké vallyon ti vattoké most az en kezeimben, Ti szép szima karoc io illatu tagoc ti vattoké ölemben, Kés volnéc meg halnom hogy nem keduem szegnéc illyen nagy örőmemben.

Te vagyé mellettem vagy czak álom mostan iádzatat meg engemet, Igaz gyönyörűség vagyoné en bennem ki vigasztal engemet, Bízony vgy alitom hogy nem czak az álom fogta meg en elmémet.

Oh gyönyörűséges czókoc, mézzel follyo édes ölelgetésec, Oh mely igen bodog és mely nyayasságos szerenczében most élec, Senkit szerenczésbnec nálamnál nem mondoc ha gyakorta igy élec.

Oh rőuid éizaka gyorsasságos orák miért hogy igy siettec, Miért örőmünket valami keuetsé hogy meg nem késlelitec, Adgyatoc olly hossu éiyet mint Alkmenánac régentén engettetec.

Soha rőuideb éi nem tettzet ennékem ennél ez éizakánál, Jollehet en sokszor voltam Daciaban és az Britanusoknál, Mongyác hogy az éi ot sockal is rőuideb hogy nem mint it házunknál.

Igy beszélgetének iffiu Eurialus à szép Lucretiaual, Es igy mulatánac ölelgetésseckel és gyakor czokolással, ősue ölelkeduén ők igy mulatánac egész éiyel egymással.

Meg nem alut vala à ſerelem bennec vtánna az dolognac, El nem fárat vala régi nagy ereye az ő kéuanſágoknac, De mint az Anteus földből fel támaduán inkáb meg wiyulánac.

Az éiyel el muluán hainálban kelénec egy máſtúl el válánac, De naponként őrzők Lucretia mellet inkáb ſokaſulánac, Kic miat egymáſſal ſokáig az után ők nem vigadhatánac.

Erős à ſerelem mindeneket meg győz ellene ſemmi nem ál, Nem lehet olly erős ki által magánac bőlczen vtat nem talál, Azért az után is ſokſor eggyűt lőnec enneç ereye àltal.

Quinta pars.

Poſtquam nulla datur coeundi copia nuptam,
Artibus eſt tandem fœmina victa ſuis.

EVgenius Pápa Romai Czáſárral ackor meg békélt vala, Eurialuſnac is Czáſárral Romában kéſőlnie kel vala, Iollehet titkollya mind az által aſſony aſt meg hallotta vala.

Mert vallyon mi lehet olly igen nagy titoc kit az ſerelem nem túd, Ki lehet oly okos hogy ki meg czalhaſsa az őnen ſeretőyét, Azért Lucretia haluán meg rettene ira illyen leuelet.

LVCRETIA EVRIALO.

Haragunnám reád hogy ha az en ſőuem te reád haraghatnéc, Hogy te akaratod vtra kéſőlésed tőlle m el titkoltatéc, De hogy téged inkáb ſeretlec magamnál fel nem indultattatéc.

Miért hogy ennékem vitéz Euriale eſt meg nem ſelentetted, Czáſár hogy el kéſől kiuel tenéked is tudom dom hogy el kel menned, Houa legyec en el kinec hatz engemet hogy nem víſ el te veled.

Mit tegyec nyaullyás ha az en ſerelmem te tőlled el hagyatíc, Kiben nyugoſic meg en el buſult ſűuem ha tőlled el táuozic, Két napot nem érec te éretted lelkem teſtemből el ki mulic.

Kőnyőrűly en raitam kony hullatáſimban meg ázot leuelemért, Az te iob kezedért és ennékem adot tellyes igaz hitedért, Ha tőlled valamit érdemlettem ſány meg engemet mind ezekért.

Nem kérlec en arra hogy it maradgy velem, de hogy el vigy engemet, El nem maradhatoc ſemmiképpen tőlled iól tudod ſerelmemet, Nem nehéz dolog ez ércz meg tanáczomat ebben io módod lehet.

Tétetem magamban mint ha ſent Egyházban mennéc el eſtue felé, Czak máſod magammal vén aſſonnyal léſec, vgy induloc à felé, Kűld el két vagy három ſolgaidat ackor te is ſent Egyház felé.

Nem nagy munka léſen nem álloc ellenec raggatas el engemet, Ne alicz magadban hogy illy éktelenſég nem illetne tégedet, Nám az Priamuſnac fia is igy talált magánac feleſéget.

Ezzel boſſuſágot hidgyed en Wramnac igen nagyot nem téſſeſ, Bizony az halál is el válaſt ő tőlle hogy ha te el nem viſſeſ, Kiuel temagadnac bánatot ennékem nagy gyalázatot ſerzeſ.

De ne légy kegyetlen hozzám Euriale hogy ha ſeretz engemet, Ne hadgy az halálban ki magamnál inkáb ſeretlec en tégedet, Kire Euríalus ſép Lucretiánac íra illyen leuelet.

EVRIALVS LVCRETIAE.

Ez vőlt oka hogy en vtomot titkoltam Lucretía te tőlled, vdőnec előtte hogy tennen magadat felette

ne

ne győtőryed, Tudom erkölczedet hogy te az bánatot ſoha meg nem türheted.

Ne véld aſt magadban hogy el menuén Czáſár többé már ide nem tér, Ha ſinten hazánkban megyünk is erre kelıönni más vtra nem tér, Ha máſra menne is hidgyed hogy ſeretöd hozzád viſſontag meg tér.

Ne engedgye Iſten nékem hogy meheſſec ſoha az en hazámban, Hanem mint Vliſſes teuélygő budoſo legyec mind ez világban, Hogy ha nem ıöuendöc viſſontag te hozzád Senaſnac várossában.

Semmit ne fély azért ne hadel magadat wyuly meg te erődben, Nè győtörd teſtedet vigaſztald ſiuedet élly addig nagy örömben, Az ragadás felöl nem haſnos teneked az mit irſs leueledben.

Gondolodé hogy ha lehetne ennékem nagyob gyönyörüſégem, Mint hogy ha tégedet ſünetlen vtomban viſelhetnélec velem, De tiſteſségünkre nem keuánſagomra kel ennékem gondolnom.

Nem érdemli töllem hitem s tiſteſségem, hogy eſt miuellyem veled, Ki miat ſégyenyüly és meg kiſſebbüllyön az te hired és neued, Tartozom azzal en hogy ıotanácz legyec mindenekben teneked.

Tudod nagy nemzet vagy mindenec böczüllic az te nemeſségedet, Sépnec ſemérmeſnec minden nemzet közöt mongyác az te neuedet, Nem czak Olaſz orſág, De mind Magyar s Német hallotta te hiredet.

Erted hátra vetnem hidgyed Lucretía az en tiſteſségemet, De ha el ragadlac melly nagy ſidalommal illetem nemzetedet, Minden iſmeröid és barátid közöt meg rutitlac tégedet.

Anyád te miattad eſic türhetetlen keſerü nagy bánatban, Az te gonoſz hired el teryed hirtelen mind az egéſz

egéſz orſágban, Kic téged iſmernec gondold meg mit mondnac felölled az Várasban.

Ihol Lucretia kit Brutus társánál tiſztábnac alitottunc, Az Görög Vliſſes feleſégénél is ſemérmetesbnec mondottunc, Kár vólna teneked illyen vndoc néuel magad meg gyaláztátnod.

Nem illic hogy légyen Lucretia neue hanem inkáb Medea, Ki Hazát el hagyuán, Attyát el aruluán, Iaſon után indula, Oh melly keſerüſég hogy ha aſt hallanám az en ſüuemben volna.

Még az mi ſerelmünc titkon vagyon nállunc, moſt mindenec diczirnec, Az el ragadáſnac vtánna hirtelen fel indúlnánac ezek, Mennye diczíretben vagyunc tiz annyira ſidalmaznánac ezek.

No had iáryon hirünc gondold meg ha veled keduem ſerént élhetnéc, En Czáſár ſolgáya léuén károm nélkül tölled el nem mehetnéc, Mert ö töt kazdagà ö töt hatalmaſsà ellene nem véthetnéc.

Hogy ha el hadnám is nem tarthatnálac vgy tégedet kedued ſerént, Vduart ha köuetnél ſemmi nyugodalmunc nem lenne keduünc ſerént, Mert eggyüt az Czáſár nem mulat ſokáig helyről helyre ö megyē.

Ha mint egy közaſſont Táboról táborra tégedet hordoználac, Mely nagy ſidalomban veled egyetemben engemet czuffolnánac, Kérlec azért téged hadgy békét ez féle tudatlan gondolatnac.

Gondold meg hiredet tarcz meg tiſteſségét iámbor nēzetſégednec, Te magadnac keduez inkáb hogy nem mint az meg dühöt ſerelemnec, Töb gyönyörüſége hogy ha eſt köueted léſen nagy örömednec.

Más ſeretöd talám hogy ötet köuetnéd téged arra intené, Iöuendöt nem nézuén czak buyaſágára hogy te veled élhetne, De igaz ſeretöd nem volna hiredre ki gondot nem viſelne.

Az mit en tenéked haſznodra alítoc aſt igazán meg mondom, Maradgy meg it moſtan váry örömmel engem czak ez az en tanáczom, Mennél hamarb lehet hogy en meg térhéſſec czak azon igyekezem.

Vannac az Czáſárnac it Hetruriában nagy ſoc féle dolgai, En azoknac gongyát en magamra véſſem Czáſár is meg engedi, Veled bánat nélkül hogy ſockà élheſſec elmem igyekezeti.

Elly io egéſségben és ſeres engemet en lelkem Lucretia, Sűued à ſerelmet benne valo langal kiſſebnec ne alícza, Ackaratom ellen megyec el innét moſt minden ember iól láttya.

Meg nyugouéc ezen meg buſúlt elmeye à ſép Lucretiánac, Sauát meg fogadà czak ne czalattatnéc ira Eurialuſnac, Nem ſoc vdő muluán Czáſárral az iffiu Romaban indulánac.

Azonkőzben iffiu Romában hogy iuta hideg lelésben eſéc, Betegſég ſerelem tűze miat ſegény egyaránt győtrőttetéc, Az meg erőtlenült teſtet két nyauallyác haſontalannà téuéc.

Már kétſéges vala minden embereknél Eurialus élete, Czak az oruoſságtól késleltetic vala benne már az ő lelke, Czáſár mint egy fiát naponként meg látni megyen meg vigaſztalni.

Soc oruoſságockal ſűntelen az Czáſár őtet oruoſsoltattya, De Lucretiánac leuelénél ſemmi tőb néki nem haſznála, Kiből ſeretőyét egéſségben ackor lenni értőtte vala.

Ez meg könnyebité valami réſzéből iffiunac nyauallyayát, Agyáról fel kele mert valamennyire meg erőſsité lábát, Es meg ékeſsité vitéz kezeiuel Czáſár koronazattyát.

Koronázat vtán Romából à Czáſár iőue Peruſiaban, De hogy még ereye iól meg nem iőt vala ő marada

rada Romában, Onnat el induluán czak vékony erőuel iőue Senás várasban.

Látà egy nehánſor à ſép Lucretiát de véle nem ſolhata, Leuelet azért ők gyakorta egymáſnac irogattanac vala, Az el raggadáſrol nagy ſokat egymáſſal ők tanáczkoſtac vala.

De harmad nap muluán látà Eurialus nem lehet vég dolgában, Izene aſſonnac hogy nem maradhatna immáron az Városban, Előbbi őrömnél lőnec mind az ketten ſockal nagyob bánatban.

Az ő loua hátán iffiu Eurialus immár forgódic vala, Igen nagy ſomoru ſűuel Lucretia ablakról nézi vala, Keſerű ſiráſsal kőnyhúllatáſsockal egy máſra néznec vala.

Egyenlő fáidalom mind az kettő lelkét felette győtri vala, Kic az ő ſűuőknec ſakadáſát immár magokban érzik vala, Mint lélec az teſtől nehezen egymáſtól ők el váltanac vala.

Melly igen iſſonyu fáidalom az halál az ki meg nem kóſtolta, Kic egymás ſeretőc el válaſztya hogy ha ſűuében meg gondollya, Eſében veheti iollehet az teſtnec nagyob kinnyát láthatni.

Győtrődic az lélec el hagyuán az teſtet vgy mint ő ſeretőyét, Lélec el táuozuán az teſt is el hadgya kinnac érzékenſégét, Czak eggyic ſenuedi az máſic nem érzi oſtán az kinnac terhét.

Bőlcz Ariſtophanes az két barátſágos férfiakról aſt irya, Hogy noha két teſtec vagyon de két teſtben már czak egy lélec vagyon, Azért ezekről is bátor minden ember vgyan ezent alícza.

Ebből kőuetkőzic hogy nem az két lélec táuozic el egymáſtól, Hanem az egy lélec ki kettőben vala mettzetic el egymáſtól, Egy elme és egy ſű ki kettőben vala ſakada el egymáſtól.

Minden érzékenſég tőllec el táuozéc erőſſen ſirnac vala, Az ő ortzáyokban az nagy bánat miat vér nem maradot vala, Ha kőny hullatáſoc nem láttatot vólna, hóltnac mondhattad vólna.

Vallyon ki mondhatnà és ki irhatnà meg az ő nagy bánattyokat, Ki gondolhatnà meg az ő tűrhetetlen nagy ſomoruſágokat, Hanem ha hozzáyoc haſonlóknac mondom az régi ſeretőket.

Az Proteſilaus mikor Gőrőgeckel ment vala Troia alà, Feleſége látuán ſép Laodamia ottan földre borula, Vér hirtelen valo bánatnac miatta ortzayában nem vala.

Mikoron meg érté hadban előſer is hogy Wra meg hólt vólna, Igen meg buſula és meg keſeredéc Pariſt átkozza vala, Nem ſoc vdő múlua keſerűſégében halála tőrtént vala.

Phenicíabeli Dido Aeneaſtól mikoron el hagyatéc, Az ő nagy ſerelme fel geryet lelkében ſokà meg nem nyughatéc, Az önnen kezéuel Aeneas tőriuel ſűue által veretéc.

Iffiu Euríalus hogy ſemei elől őnéki el táuozéc, Földre le borula à ſép Lucretia iſmet fel emeltetéc, ő ágyas házában hogy lelket vehetne leanyoktól vitetéc.

Nagy ſoc vdő múlua fel ſerkenuén iſmet ágyáról fel emeltetéc, Minden ékeſségét le veté magáról ſűue bánatban eſéc, Mind halaláiglan czak polgári módra egy roſs kődment viſele.

Senki neuetéſét ſem trefa beſzédét az után nem halhatà, ſemmi énekléſſel ſem penig őrőmmel magát nem vigaſtalà, Miglen à ſűntelen valo bánat miat eſéc nagy nyaualyába.

De miért hogy tőlle eſe és elmeye iſmáron táuúl vala, Vigaſtaláſt néki ſomſédi baráti már nem adhatnac valá, Az ő keſeredet Annya keze közőt lelkét el ki boczátà.

Az Eurialus is hogy ſeretőyénec el mene ſeme elől, Senki nem hallotta ő nęki mentében beſzédet ſemmi felől, De czak gondolkodéc ſép Lucretiához valo téréſe felől.

Hogy onnat el iőue iffiu az Czáſárhoz iőue Peruſiában, Es onnét Czáſárral az Ferrariaban, és iőue Mantuában, Tőb fő Váraſokban, és Baſileában, végre Magyar orſágban.

De mig élhete is ſoha nyugodalma nem lőn Lucretiánac, Hanem minden éiyel álmában kőuete vtát Euríaluſnac, Miképpen az iffiu mindenűt kőueté vtát Sigmond Czáſárnac.

Haluán Euríalus aſſonnac halálát igen meg háborodéc, Felette keſerues bánattal mingyáráſt gyáſz ruhában őltőzéc, Sockà ſemmi dolog vigaſztalaſára néki nem találtatéc.

Nem ſoc vdő múluán egy ſép Leánt Czáſár ő néki ſerzet vala, Hertzeg nemzetſégből ki tiſzta életű bőlczio erkőlczű vala, Kiuel hóltaiglan iffiu Euríalus kedue ſerént élt vala.

Senki hazugſagnac valaki oluaſſa ez dolgot ne alicza, Ezek példayából az ki iól meg érti nyiluán meg tanulhattya, Hogy à ſerelemnec méreggel meg tőltőt poharát meg ne igya.

Az rágalmazo ſűt táuúl legyen innét és az gonoſz irigyſég, Nem azoknac irtam kiben wralkodic az balgatag keuélyſég, Es à kiket ebből régen ki fáraſztot az reſt és túnya vénſég.

Iffiac en feleim iffiaknac haſznokért ezeket őſſue ſettem, Kic után ballagni mindenkoron ſokot az kegyetlen ſerelem, Hogy attól meg tudgyác magokat őrűzni czak azon igyekeſztem.

Képét ábrazattyát maga viseléſét termetét is meg írom, Miről iſmeric meg hogy el kerülhetſſic iffiaknac meg mutatom, Mert czak ő reáyoc vagyon ez énekben forgalmatos nagy gondom.

Gyermec à ſzerelem mezítelen iryác, nincz ő néki ſzakála, Szeme vak őnéki hatlando kéz iya vállán vagyon két ſzárnya, Oldalán tegzében ſoc mérges nyilai, kezében égho fáklya.

Iryác gyermec képben mert az ki bölcz okos az el táuoztathattya, Czak az gyermekekhez haſonlo emberec vannac birodalmában, Kiknec ſemmi eſſec ſemmi okoſságoc czak azokat oſtromlya.

Mezítelen iryác mert à ſzeretőkben ninczen ſemérmeteſség, Vaknac azért iryác mert meg nem láthattya miczoda az tiſzteſség, Io czelekedet kőſt és az teuélygés kőſt nincz ő nálla külömbség.

Auagy hogy aſt veli hogy czelekedeti mindentől titkon vannac, Eſſében nem véſi mindennec ſzemei hogy ő rea vigyáznac, Sem lſtent ſem tőruént nem néz adgya magát czak az nagy buyaſágnac.

Vannac ſoc nyilai mert ſoc embereknec által lőui ſzűeket, Szárnyai aſt iegyzic mert czak ide s toua viſel ő mindeneket, Igen álhatatlan gyakorta el veſzti az igaz ősuényeket.

Iob kezében fáklya mert birodalmában az kiknec holdoláſa, Sebes lang azoknac ſzűeket ſzüntelen fokta ſanyargatnia, Teſteket rutittya végre lelkeket is pokolba be taſzittya.

Sem éyel ſem nappal ſoha nem nyugoſzic mindẽkor olálkodic, mindeneket kéſért nagy ſokakot meg győz azokon vralkodic, Az kiknec ſzűekben kéſedelmet vehet és meg gyökereſztetic.

Első indulattyát ha eſſedben véſed te könnyen meg olthatod, De erőt ha véſẽ miként az állo fát hogy ki

ki ſem ſzakaſzthatod, Kit veſső korában ki vonhattál volna, végre ki ſem áshatod.

Gyűlöli az munkát felette ſzereti ő az hiuolkodokat, Hogy ha eſſed vagyon eggyic fegyuered ez, had el az tunyaſágot, Mindenkoron munkát talály ő elleneſiben foglald magadat.

Vége már ez legyen az en iráſomnac à ſzerelem dolgaról, Az ki többet akar rola tudakozni, ércze több iráſokbol, Vtolſo tanáczom hogy az kitől lehet meg óya magát attol.

Mikoron irnánac más fęl ezer után hetuen hét eſtendőben, Aeneas Syluius iraſsából ſzerzéc ez éneket verſekben, Bodrogh vize mellet Patac varoſában, az wr gombos kertében.

VEGE.

Omnia vincit amor, et nos cedamus amori

Képét ábrazattyát maga viſeléſét termetét is meg irom, Miről iſmeric meg hogy el kerűlheſſűc iffiaknac meg mutatom, Mert czak ő reáyoc vagyon ez énekben ſorgalmatos nagy gondom.

Gyermec à ſerelem mezitelen iryác nincz ő néki ſakála, Sſeme vak őnéki hailando kéz iya vállán vagyon két ſárnya, Oldalán tegzében ſoc mérges nyilai, kezében éghő fáklya.

Iryác gyermec képben mert az ki bőlcz okos az el táuoztathattya, Czak az gyermekekhez haſonlo emberec vannac birodalmában, Kiknec ſemmi eſec ſemmi okoſságoc czak azokat oſtromlya.

Mezitelen iryác mert à ſeretőkben ninczen ſemérmeteſség, Vaknac azért iryác mert meg nem láthattya miczoda az tiſteſség, Io czelekedet kőſt és az teuélygés kőſt nincz ő nálla kűlűmbſég.

Auagy hogy aſt vęli hogy czelekedeti mindentől titkon vannac, Eſében nem véſi mindennec ſemei hogy ő rea vigyáznac, Sem Iſtent ſem tőruént nem néz adgya magát czak az nagy buyaſágnac.

Vannac ſoc nyilai mert ſoc embereknec által lőui ſűueket, Sárnyai aſt iegyzic mert czak ide s toua viſel ő mindeneket, Igen álhatatlan gyakorta el veſti az igaz őſuényeket.

Iob kezében fáklya mert birodalmában az kiknec holdoláſa, Sebes lang azoknac ſűueket ſűntelen ſokta ſanyargatnia, Teſteket rutittya végre lelkeket is pokolba be taſittya.

Sem éyel ſem nappal ſoha nem nyugoſic mindẽkor olálkodic, mindeneket kéſért nagy ſokakot meg győz azokon vralkodic, Az kiknec ſűuekben kéſedelmet vehet és meg győkereſtetic.

Elſő indulattyát ha eſedben véſed te kőnnyen meg olthatod, De erőt ha véſẽ miként az állo fát hogy ki

ki ſem ſakaſthatod, Kit veſő korában ki vonhattál volna, végre ki ſem áshatod.

Gyűlőli az munkát felette ſereti ő az hiuolkodokat, Hogy ha eſed vagyon eggyic fegyuered ez, had el az tunyaſágot, Mindenkoron munkát talály ő ellene kiben foglald magadat.

Vége már ez legyen az en iráſomnac à ſerelem dolgaról, Az ki tőbbet akar rola tudakozni, ércze tőb iráſokbol, Vtolſo tanáczom hogy az kitől lehet meg óya magát attol.

Mikoron irnánac más fęl ezer vtán hetuen hét eſtendőben, Aeneas Syluius iraſsábol ſerzéc ez éneket verſekben, Bodrogh vize mellet Patac varoſában, az wr gombos kertében.

VEGE.

Omnia vincit amor, et nos Ceda
am

150

M. ACADEMIA'
KÖNYVTÁRA